

1026 Budapest, Riadó u. 1-3.
Levélcím: 1391 Budapest 62., Pf. 211.
KRID: 213396918
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/14/2021.
Iktatószám: VJ/14-148/2021.

Betekinthető változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. Bródy Ügyvédi Iroda által képviselt **NATURTEX Gyapjú-és Tolfeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság** (6728 Szeged, Cserje sor 9.) és a **PRONEEM R.C. France** (87 boulevard de la Mediterranée, Marseille 13015, Franciaország) eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben, fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyalást követően – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a NATURTEX Kft. eljárás alá vont vállalkozás vizsgált magatartása nem jogsértő, mivel nem hallgatott el a fogyasztók tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek vírusellenes hatására utaló kommunikációiban, így nem valósította meg a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 7. § (1) bekezdésében foglalt tényállást.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap¹ használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

Az eljáró versenytanács meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a Proneem R.C. France eljárás alá vont vállalkozással szemben az eljárást megszünteti.

A végzés ellen a közlésétől számított nyolc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap² használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

¹ http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

² http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

I N D O K O L Á S

I.

Az eljárás megindítása és szakaszai

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2021. március 25-én VJ/14/2021. számon versenyfelügyeleti eljárást indított, mivel észlelte, hogy a NATURTEX Kft. (a továbbiakban: Naturtex) és a PRONEEM R.C. France (a továbbiakban: Proneem) eljárás alá vont vállalkozások 2020 szeptemberétől kezdődően több, köztük jelentős számú látogatóval rendelkező viszonteladói partner internetes webáruházában a fogyasztót valószínűsíthetően nem vagy nem megfelelően tájékoztatták a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékekre (kispárna, félpárna, nagypárna, paplan) vonatkozó jelentős információkról, így például a Viral Stop technológia hatásának várható időtartamáról, valamint az e hatás bekövetkezését esetlegesen befolyásoló, akadályozó körülményekről. E magatartással az eljárás alá vont vállalkozások az Fttv. 7. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel valószínűsíthetően megsértették az Fttv. 3. § (1) bekezdésében rögzített tilalmat.
2. A vizsgálat a vizsgálati jelentést 2021. december 16-án, a kiegészítő vizsgálati jelentését pedig 2022. május 12-én terjesztette a Versenytanács elé, ezzel az eljárás a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 47. §-ának (2) bekezdése alapján versenytanácsai szakaszba került.
3. Az eljáró versenytanács előzetes álláspontjára³ a Naturtex tett észrevételt és kérésére 2022. október 24-én nyilvános tárgyalásra⁴ került sor.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozások

II.1. Naturtex

4. A Naturtex, 100%-ban magyar, családi tulajdonú vállalkozás, 1989-ben alapították. Fő profilja a tollal, pehellyel, gyapjúval, kasmírral, teveszőrrel, pamuttal, viszkózzal és műszállal töltött paplanok és párnák gyártása, illetve forgalmazása.⁵
5. Az egyedi vásárlók országszerte többszáz értékesítési ponton, szaküzletekben, szuper- és hipermarketekben, barkácsáruházakban és egyes benzinkutakon is találkozhatnak a cég

³ VJ/14-140/2021. sz. irat.

⁴ VJ/14-145/2021. sz. irat.

⁵ VJ/14-4/2021. sz. irat.

termékeivel, amelyek független eladóktól, valamint a cég webpartnerein keresztül interneten is megvásárolhatók.

6. A Naturtex szortimentjének jelentős részét a saját gyártású paplanok és párnák alkotják, de termékei között ágyneműhuzatok, ágytakarók, memória habból készült termékek és egyéb lakástextilek is megtalálhatók.
7. A Naturtex2020. évi nettó árbevétele 7.481.471.000 Ft, 2021-ben 11.256.596.000 Ft volt.

II.2. Proneem R.C. France

8. A Proneem egy francia vállalkozás, amely biotechnológiával foglalkozik. Különböző technológiákat fejleszt, amely technológiák új tulajdonságokkal ruháznak fel szöveteket, úgymint anti-por, anti-atka, frissítő hatás, stb. Ezekkel a kikészítésekkel kezelhetőek például ágynemű félék, egyéb otthoni textíliák, ruhák, fehérneműk stb.
9. A Proneem fejlesztette ki a Viral Stop kikészítést.⁶

II.3. Az eljárás alá vont vállalkozások közötti kapcsolat

10. A Naturtex, mint gyártó a kikészített alapanyagot (ebben az esetben fedőanyagot) vásárolja meg és gyárt belőle készterméket licenz alapján. A Viral Stop textil kikészítés gyártója a PRONEEM.⁷
11. A Naturtex megküldte a Proneem és közte [Üzleti titok].⁸

III.

Az érintett termék és piac

III.1. Érintett piac

12. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett piac az ágynemű termékek piaca, szűkebb értelemben a kikészítéssel készült ágynemű termékek piaca.
13. A termékek a COVID-19 járványhelyzet idején, azzal összefüggésben kerültek forgalomba hozatalra, népszerűsítésre és értékesítésre.
14. A vírushelyzet nyomán jelentősen megnövekedett a fogyasztói érdeklődés és kereslet az olyan termékek iránt, amelyek a COVID-19 vírus elleni védekezésben segítséget nyújtanak a mindennapi élet során a háztartásokban, munkahelyeken. Ezt mutatja az is, hogy az e termékeket kínáló webáruházak és más online értékesítési csatornák fokozottabb látogatása, igénybevétele tapasztalható.⁹ Az eMAG eladási adatai alapján, 2020-ban a legkeresettebb termékek az egészségügyi és higiéniai termékek, a tisztítószeresek, valamint a konyhai és sporteszközök voltak az eMAG piacterén. A kimutatás szerint a napi használatú termékek között a fogyasztók körében a szájmaszkok voltak a legkelendőbbek, de a

⁶ VJ/14-28/2021. sz. irat melléklete.

⁷ VJ/14-68/2021. sz. irat 4. melléklete.

⁸ VJ/14-72/2021. sz. irat.

⁹ VJ/14-99/2021. sz. irat 3., 4., 5. mellékletei.

kézfertőtlenítők, a felülettisztító kendők és spray-k, illetve a toalettpapírok iránti kereslet is jelentős volt.¹⁰ A vírus elleni védekezést segítő termékek körébe tartozó termékek tekinthető az antivirális, kifejezetten a COVID-19 vírus elleni hatékonysággal népszerűsített Viral Stop termékcsalád is.

III.2. Érintett termék

15. Jelen versenyfelügyeleti eljárással érintett termékek a Viral Stop technológiával kikészített ágynemű termékek, a Viral Stop termékcsalád. A termékcsalád magában foglal kispárnát, félpárnát, nagypárnát és paplant is.
16. A Naturtex ismertette, hogy a Viral Stop termékcsalád egy védjeggyel rendelkező, licenz alapján gyártott termék, amelyben minden egyes termékhez egy visszakövethetőségi sorszámozott címkét¹¹ varr, amit a Proneem-től, mint licenz tulajdonos cégtől vásárol meg, nem tudja annak tartalmát, kinézetét megváltoztatni, befolyásolni. A sorszámozott címke nélkül nem lehet a terméket forgalmazni, ez biztosítja a kikészítés meglétét és a visszakövethetőséget. A kikészítés általános minősítésén túl minden egyes kikészített fedőanyag szériát pluszban még egyszer vizsgálnak és jegyzőkönyveznek, ezzel biztosítva, hogy a kikészítésen átesett alapanyag a kikészítést követően is rendelkezik a deklarált tulajdonságokkal.
17. A Viral Stop termékek 2020-2021. évi eladási árai a következőképpen alakultak:
- [Üzleti titok].¹²
 - Viral Stop garnitúra (140x200, 70x90, 40x50): 23 970 Ft¹³

III.2.1. A kikészítéssel készített textil termékek

18. A vizsgálat által elvégzett kutatás alapján megállapítható, hogy a hazai piacon számos, különböző kikészítéssel készült ágynemű termék érhető el a fogyasztók számára, mint például „atka stop”, „aloe vera”, „antiallergén”, „green tea” vagy „levendula”. Ezeknek a termékeknek a fedőanyagát a hivatkozott anyagokkal vagy különféle eljárásokkal kezelik.¹⁴
19. Az antimikrobiális aktív textilkikészítések közé tartoznak azok a higiénikus hatású eljárások, amelyek az emberi szervezetre káros, patogén mikroorganizmusok (baktériumok, vírusok, gombák) terjedést gátolják, elpusztítják. Ezt a képességet egyrészt a mesterséges szálakba beépített hatóanyag-részecskékkel, továbbá utókezelésekkel (pl. kelmére történő felvitellel, esetleg az alkalmas szálanyagok ojtásával) lehet elérni. Legelterjedtebb az a technológia, aminek során a textíliára felvitt és rögzített hatóanyag csökkenti pl. a vírusaktivitást, általában morfológiai változások vagy a vírus felszíni fehérjének szerkezeti károsodása révén. A baktériumellenes hatás a mikrobák fejlődésének akadályozásával (bakteriosztatikus hatás), vagy baktériumok elpusztításával (baktericid

¹⁰ VJ/14-99/2021. sz. irat 3., 4., 5. mellékletei.

¹¹ VJ/14-68/2021. sz. irat 2. melléklete.

¹² VJ/14-61/2021. sz. irat melléklete.

¹³ VJ/14-99/2021. sz. irat 12. melléklete.

¹⁴ VJ/14-68/2021. sz. irat 5. melléklete.

kikészítés) érhető el, természetesen olyan segédanyagokkal, amelyek az emberi szervezetre ártalmatlanok. Több hatóanyag alkalmas mindkét említett antimikrobiális képesség elérésére.¹⁵

20. A vírusellenes kikészítéssel rendelkező ágyneműkre vonatkozó, termékspecifikus jogszabályi előírás nincs. Általánosságban a biocid¹⁶ termékekre vonatkozó rendelet (BPR, 528/2012/EU) foglalkozik a biocid termékek forgalmazásával és felhasználásával. A biocid termékeket többek között az emberi vagy állati szervezetre káros mikroorganizmusokkal szembeni védelmére használják, amit a biocid termékben lévő hatóanyag tesz lehetővé. A biocid terméket forgalomba hozatal előtt engedélyeztetni kell és az adott biocid termékben lévő hatóanyagot előzetesen jóvá kell hagyatni. A vírusellenes kikészítéssel rendelkező ágyneműk vonatkozásában két olyan szabvány áll rendelkezésre, amely az antimikrobiális (antivirális, antibakteriális) képességgel rendelkező textíliákkal kapcsolatos, azok általánosságban nem kötelező alkalmazásúak, önkéntesen kerülhetnek érvényesítésre.
21. Az ISO 18184:2019 Textiles - Determination of antiviral activity of textile products (Textíliák - A textiltermékek vírusellenes aktivitásának meghatározása) tartozik ebbe a körbe. Eszerint a vírusellenes textiltermékek olyan textíliák, amelyek képesek csökkenteni a textil felületével érintkező fertőző vírusrészecskék számát (mennyiségi vizsgálati módszer termékek vírusellenes hatásának értékelésére; fertőző vírus titer meghatározás). Az így beszerzett adatok közös ismereteket adnak az összes érdekelt félnek, például fogyasztóknak, gyártóknak, kereskedőknek, amellyel megismerhetik a vírusellenes textiltermékek megfelelő teljesítményét. Ebben a dokumentumban két módszer létezik a fertőző vírusok számszerűsítésére. Az alkalmazott módszert az egyes vizsgálóintézetek tapasztalatai és berendezkedése alapján lehet kiválasztani. A vírusellenes aktivitás bármely anyag (kémiai vagy más) tulajdonsága, amely a virion szerkezet egyik elemének módosítását okozza, miszerint az utóbbi képtelen reprodukálni. A hatás a gazdasejtek morfológiai változásaként vagy megsemmisüléseként jelenik meg.
22. Az MSZ EN ISO 20743: 2013 Textíliák. A baktériumölő kikészítésű termékek baktériumölő hatásának meghatározása című szabvány kvantitatív vizsgálati módszereket határoz meg minden antibakteriális textiltermék aktivitásának meghatározására, beleértve a nem szőtt anyagokat is. A szabvány szerinti vizsgálat ágyneműkre is alkalmazható, függetlenül az alkalmazott antimikrobiális hatóanyag típusától és az alkalmazás módjától.
23. A mikroorganizmusokkal szembeni aktivitás meghatározásához ajánlott módszerek:
 - abszorpciós módszer (olyan értékelési módszer, amelyben a vizsgált baktérium szuszpenziót közvetlenül a mintákra oltják),
 - transzfer módszer (olyan értékelési módszer, amelyben a vizsgált baktériumokat agarlemezre helyezük és a mintákra visszük),

¹⁵ VJ/14-66/2021. sz. irat 2. pont.

¹⁶ Olyan kémiai anyag vagy mikroorganizmus, amelyet kártevő élőlények ellen használnak, és azokat elpusztítja, elriasztja, vagy károkozását bármely más módon akadályozza.

- nyomtatási módszer (olyan értékelési módszer, amelyben a tesztbaktériumokat szűrőre helyezük és a mintákra nyomtatjuk).¹⁷

III.2.2. Viral Stop kikészítés, az arra vonatkozó szabvány és az elvégzett vizsgálat eredménye

24. A Proneem ismertette, hogy a Viral Stop technológia hatóanyaga a cink-oxid (ZnO) antivirális, számos vírus - köztük a koronavírus - ellen is hatásos, mivel rombolja a vírusok membránjait, illetve blokkolja a vírusok szaporodási képességét. Hozzátette, hogy a Viral Stop kikészítés ezen túl hatásos egyéb kórokozók ellen is. Az ISO20743 és ISO13629-2 szabványok szerint széles körben hatásos gombák és baktériumok terén is mint például *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, *Kiebsieila pneumoniae*, *Aspergillus niger*.¹⁸
25. A Proneem ismertette továbbá, hogy a Viral Stop kikészítés ezüst-klorid aktív anyagot használ a SARS-CoV-2 vírus elleni küzdelemben. Előadta, hogy ennek az aktív anyagnak az antibakteriális, vírusellenes és gombaellenes hatása elismert és jól dokumentált. Előadta, hogy annak ellenére, hogy az aktív anyag hatásmechanizmusát még vizsgálják, (tudományos vizsgálatok kimutatták, hogy ennek az aktív anyagnak nemcsak egy, hanem több mechanizmusa is szerepet játszik), kimutatták, hogy az ezüst-klorid részecskék erősen kölcsönhatásba lépnek a membránokkal, a megcélzott baktériumok, gombák és burkolt vírusok (például a SARS-CoV-2) enzimjei és fehérjéi károsodást okoznak bennük, és később elpusztítják azokat. Az ezüst-klorid részecskék jelentősen kölcsönhatásba lépnek egyes fehérjékben és enzimekben (például a SARS-CoV-2 vírus esetében) lévő "thiol" csoportokkal, más célhelyek mellett (például hidrogénkötéssel), károsítva a vírust és blokkolva annak szaporodását.¹⁹
26. A Naturtex által benyújtott, 2020. szeptember 18-án a Proneem R. C. France által kiállított Hatásossági tanúsítvány²⁰ és az ahhoz kapcsolódó Tanulmányjelentés²¹ az alábbiakat tartalmazza:
- A Hatásossági tanúsítványon ügyfélként, illetve a Tanulmányjelentés elnevezésű dokumentumon szponzorként a Naturtex, szponzor képviselőjeként pedig a Proneem ügyvezető igazgatója került megjelölésre. A hivatkozott dokumentumok szerint a laboratóriumi tesztek végző intézet a VIBIOSPHEN Prologue Biotech (516 rue Pierre et Marie Curie, 36670 Labège, Franciaország). A Tanulmányjelentésben foglaltak szerint a tanulmány kezdeményezésének dátuma 2020. szeptember 15., míg a kísérlet vége 2020. szeptember 19. volt.
 - A Tanulmányjelentés szerint a tanulmány célja a NATURTEX / 100% poliészter szövet, 83gsm, fehér / VIRAL STOP (CQ-2020- 018-1) minta SARS-CoV-2-vel szembeni vírusölő tevékenységének meghatározása volt. Ezt a tevékenységet a

¹⁷ VJ/14-66/2021. sz. irat.

¹⁸ VJ/14-68/2021. sz. irat 4. melléklete.

¹⁹ VJ/14-68/2021. sz. irat 4. melléklete.

²⁰ VJ/14-68/2021. sz. irat 2. melléklete.

²¹ VJ/14-68/2021. sz. irat 2. melléklete.

SARS-CoV-2-nek az érzékeny sejtekbe (Verő E6 sejtek) történő bejutás gátlásának és a citopatogén hatásnak az értékelésével tesztelték.

- A Tanulmányjelentés tárgya az 1 darab NATURTEX / 100% poliészter szövet, 83gsm, fehér / VIRAL STOP (CQ-2020-018-1) tesztminta vírusölő tevékenységének meghatározása a SARS-CoV-2-vel szemben. A tesztminta azon képességének értékelése, hogy a SARS-CoV-2 bejutását meggátolja, továbbá citopatogén hatással rendelkezik az érzékeny Vero-sejteken.
- A Tanulmányjelentés a továbbiakban ismerteti a tanulmány jogszabályi megfelelőségét, a tanulmány felépítését, ezen belül a tesztmintákat, majd részletezi a Covid-19 koronavírus törzs előkészítésével kapcsolatos információkat, ezt követően pedig bemutatja a vizsgálati módszereket, majd az eredményeket.
- A Tanulmányjelentés ismerteti továbbá, hogy a NATURTEX / VIRAL STOP mintákat és a tesztellenőrző mintákat 2 cm x 2 cm-es darabokra vágták, és sterilizáció céljából kémcsövekbe helyezték (autokláv 121°C és 103 kPa értéken 15 percig). Lehűtést követően a vírusszuszpenzióból (1.107 PFU/ml koncentrációjú) 50 µl-t adtak a három tesztmintát és a referencia anyagot tartalmazó kémcsövekhez. A Tanulmányjelentés szerint ennél a tanulmánynál a kontaktust követő két időpontot teszteltet: 2 órát és 24 órát 25°C-on.
- A Tanulmányjelentés 4.2. fejezete: NATURTEX/100% poliészter szövet, 83 gsm, fehér / VIRAL STOP tesztminta hatékonysága a SARS-CoV-2-vel szemben című fejezet 6. számú táblázata mutatja be a csökkenés százalékos értékét a SARS-CoV-2-vel történő infekciót követően 2 és 24 órás időpontokban. A hivatkozott táblázat alatti szöveges értékelés szerint pedig a tesztminta 99,875% hatékonyságot mutatott 2 órás, és >99,993% hatékonyságot 24 órás kontaktidőt követően.
- A benyújtott Hatásossági tanúsítvány az ISO 18184:2019 „Textil termékek vírusellenes tevékenységének meghatározása” megnevezésű teszttel kapcsolatban pedig az alábbiakat igazolja:

*„A VIBIOSPHEN laboratórium által megadott eredmények alapján a PRONEEM vállalat (Marseille, Franciaország) tanúsítja, hogy a CQ-2020-018-1²² jelölésű minták megfelelnek az alkalmazandó követelményeknek a vírusellenes tevékenység tekintetében. **24 óra időtartamú érintkezést követően a vírus titer több, mint 3 nagyságrend értékkel csökkent (azaz több, mint 99.9%-kal) az eredeti vírus titerhez hasonlítva, és a végső vírus titer a számszerűsíthetőségi határérték alá esik (azaz <1x10⁴).**”²³*

III.3. Célzott fogyasztói kör

27. A Viral Stop termékcsalád azokat a fogyasztókat célozza, akik a koronavírus fertőzés és egyéb kórokozók ellen nem kizárólag a jól ismert hatásos szerekekkel (így virucid kézfertőtlenítők, háztartási tisztítószeres stb.) kívánnak védekezni, hanem speciális

²²A tesztelt SARS-CoV-2 minták száma.

²³VJ/14-68/2021. sz. irat 2. melléklete.

védelmet biztosító termékek beszerzése iránt is nyitottak, ezáltal téve háztartásukat hosszú távon még biztonságosabbá a vírus okozta fertőzéssel szemben.

28. A Viral Stop termékcsaládba tartozó termékekkel kapcsolatos fogyasztói percepció valószínűsíthetően az, hogy a termékek ellenállnak a koronavírusnak és használatuk által biztonságosabbá tehető a háztartás a vírus okozta fertőzéssel szemben.
29. A járványhelyzet miatt a fogyasztói döntéshozatal során tanúsított mérlegelés körében előtérbe kerültek a koronavírus fertőzés megelőzésére vonatkozó fogyasztói attitűdök. Az Európai Bizottság közleménye²⁴ szerint a COVID-19-világjárványt példa nélkül álló „infodémia”²⁵ kíséri. Mivel a vírus teljesen új jelenség, a vele kapcsolatos ismeretek hiányosságai ideális táptalajnak bizonyultak a hamis vagy félrevezető narratívák terjedéséhez.²⁶ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy különösen igaz volt ez 2020-ban, a járvány hazai megjelenésének első időszakában. A megfertőződéstől való félelem, a saját és a hozzátartozók egészségéért, életéért való aggodalom, a gazdasági, pénzügyi, megélhetési problémák mind hozzájárulnak az emberek általános szorongásszintjének növekedéséhez. Ebben a bizonytalan élethelyzetben a fogyasztók fokozottan érzékenyebbek és fogékonyabbnak bizonyultak minden olyan kereskedelmi kommunikáció tekintetében, amely a világjárvány elleni védekezést segítheti.
30. A COVID-19 járvány veszélye egy közösségben, akár családban is komoly stresszt okozhat, a fertőzéstől való félelem megterhelő lehet, és erős érzelmeket válthat ki a fogyasztókból, így a Viral Stop termékcsalád alkalmas lehetett azon fogyasztók figyelmének felkeltésére is, akik nem tervezték egy alapvetően hosszútávú háztartási használatra vásárolt ágyneműtermék beszerzését.
31. A fogyasztók valószínűsíthetően annak reményében szerzik be a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékeket, hogy a jellemzően alkalmazott, jól ismert és javasolt védekezési eszközökön, szereken túl, egy speciális, várhatóan hosszútávon plusz védelmet nyújtó termékkel bővíthetik a koronavírus elleni eszköztárukat.

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

IV.1. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat megjelenési jellemzői, körülményei

32. A termék értékesítésével és népszerűsítésével kapcsolatos vizsgált kereskedelmi gyakorlat az alábbi csatornákon került közzétételre:

²⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020JC0008&from=EN>

²⁵ A fogalmat a WHO használta, és a következőképpen határozta meg: „az **infodémia** egy problémával kapcsolatos túlzott információáradat, amely megnehezíti a megoldás azonosítását. Magában foglalja az egészségügyi szükséghelyzet során terjedő félretájékoztatót, dezinformációt és pletykákat. Az infodémia hátráltathatja a hatékony népegészségügyi válaszintézkedéseket, továbbá zavart és bizonytalanságot kelthet az emberek körében”

²⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020JC0008&from=EN>

- Auchan akciós újság (a 2020. szeptember 24-30., a 2020. október 29.-november 4. és a 2021. február 11-17. közötti időszakokra szóló lapszám)²⁷;
- Auchan webáruház (www.online-auchan.hu);
- megállító tábla az Auchan áruházakban és más üzletben;²⁸
- Mömax weboldal (www.moemax.hu);
- Mömax akciós újság (a 2020. szeptember 24. és 2020. október 28. közötti időszakokra szóló, VHU10-0-0-a kódú prospektus);²⁹
- Mömax tv reklám³⁰;
- SPAR ajándék katalógus (2020. október 21.-i szám);³¹
- SPAR „Megújulás” katalógus (2021. január 2. és 20. közötti időszak);
- INTERSPAR áruházakra érvényes szórólap (2021. január 14. és 27. közötti időszak);
- INTERSPAR áruházakra érvényes szórólap (2021. április 29. és május 12. közötti időszak);
- a www.spar.hu/ajanlatok aloldal;
- a www.paplanplaza.hu weboldal;
- a Matrackuckó Facebook oldal;
- üzletbe kihelyezett ismertető;³²
- banner;³³

33. A Naturtex úgy nyilatkozott, hogy a viszonteladókkal nem áll szerződéses kapcsolatban, az üzleti kapcsolat a megrendeléssel és annak elfogadásával jön létre.³⁴

IV.1.1. Viszonteladók kereskedelmi kommunikációja és nyilatkozatai

AUCHAN Magyarország Kft.³⁵

34. Az AUCHAN Kft. előadta, hogy 2020. szeptember 1-től értékesíti a Viral Stop termékcsaládot szezonálisan, tehát nem a permanens választékot képezi 19 hipermarketében.

²⁷VJ/14-26/2021. sz. irat.

²⁸ VJ/14-58/2021. sz. irat melléklete.

²⁹ VJ/14-68/2021. sz. irat 1. melléklete

³⁰ VJ/14-54/2021. sz. irat.

³¹ VJ/14-32/2021. sz. irat 4. pont

³² VJ/14-14/2021. sz. irat.

³³ VJ/14-16/2021. sz. irat.

³⁴ VJ/14-79/2021. sz. irat 4. pont.

³⁵ VJ/14-26/2021. sz. irat, VJ/14-103/2021. sz. irat.

35. A Viral Stop termékcsalád 4 termékét az AUCHAN Kft. 2020. szeptember 24-30., 2020. október 29.- november 4. és 2021. február 11-17. között, a 19 hipermarketre érvényes reklámújságban, illetve ugyanezen időszakban, ugyanezen áruházakban megállító táblákon is reklámozta, azonos szöveggel.

36. Az AUCHAN Kft. úgy nyilatkozott, hogy pár oldalas marketing anyagot kapott az a NATURTEX-től, de az nem került sem az áruházban, sem a reklámújságban ismertetésre.

MMXH Lakberendezési Kft.³⁶

37. Az MMXH Kft. előadta, hogy a Viral stop termékcsaládot 10 Mömax áruházban, 2020 szeptemberétől értékesíti, a termékcsaláddal kapcsolatos kereskedelmi kommunikációt szintén ekkortól teszi közzé a Mömax weboldalán (saját honlap)

38. Hozzátette, hogy további kereskedelmi kommunikációt tett közzé szórólapokon is. Kiemelte, hogy a közzétett kereskedelmi kommunikáció a gyártótól közvetlenül kapott írásos dokumentációk, információk alapján a termék legfontosabb jellemzőit rögzítette.³⁷

39. A Viral Stop termékcsaládot 2021 februárjában megjelenítette TV reklámban is, amelyben a termék 3 mp-ig volt látható, azonban a hirdetés számos csatornán közzétételre került.³⁸

40. Az MMXH Kft. álláspontja szerint, a Viral Stop termékcsalád kapcsán közzétett termékinformációk tekintetében a tőle elvárható gondossággal járt el, a szokásos módon bekérte a gyártótól a releváns tanúsítványokat, jegyzőkönyveket, tesztek stb., megvizsgálta a gyártó által, a termékkörrel kapcsolatban megküldött általános vásárlói tájékoztatót és ezeknek megfelelően, ezek tartalmát beépítve tette közzé a termékinformációkat.³⁹

SPAR Kft.⁴⁰

41. A SPAR Kft. a Viral Stop termékcsaládot 2020. október óta értékesíti üzleteiben.⁴¹

42. A SPAR Kft. a termékeket szórólapokon reklámozta reklámújságokban és online, 2020. október-november között, 2021 januárjában, illetve 2021. április-május között.

43. A SPAR Kft. úgy nyilatkozott, hogy a termékcsalád szállítója kommunikációs anyagot biztosított a részére, illetve minden megjelenés előzetesen megküldésre került a Naturtex részére kontrollra.⁴²

food-markt.com⁴³

³⁶ VJ/14-15/2021., VJ/14-47/2021., VJ/14-54/2021. sz. iratok.

³⁷ VJ/14-68/2021. sz. irat 1. melléklete.

³⁸ VJ/14-47/2021., VJ/14-54/2021. sz. iratok.

³⁹ VJ/14-15/2021. sz. iratok.

⁴⁰ VJ/14-32/2021. sz. iratok.

⁴¹ VJ/14-32/2021. sz. irat 1. pont.

⁴² VJ/14-32/2021. sz. irat 5. pont.

⁴³ VJ/14-16/2021., VJ/14-98/2021. sz. iratok.

44. A food-markt.com Kft. üzemelteti a www.paplanplaza.hu weboldalt, mely a Naturtex Kft. egyik kiemelt viszonteladó partnere.

45. A food-markt.com a Viral Stop termékcsaládot 2020. november 15. óta⁴⁴ értékesíti, előadása szerint külön nem került népszerűsítésre a termékcsalád, ugyanakkor a termékcsalád megjelenhetett véletlenszerű (a webshop képeiből tetszőlegesen történő) kiemelés formájában, Google vagy a Facebook galéria hirdetésben.⁴⁵

46. A food-markt.com közzétette weboldalán (www.paplanplaza.hu) a Naturtex-től kapott, a Viral Stop termékcsaládot népszerűsítő bannert, amely két hétig volt látható.⁴⁶

Dér és Társa Kft.

47. A Dér és Társa Kft. a Viral Stop termékcsaládot 2020 novembere óta értékesíti márkaboltjában.⁴⁷

48. A Dér és Társa Kft. úgy nyilatkozott, hogy a Viral Stop termékcsaládot nem népszerűsítette kommunikációs eszközökön, kizárólag az üzletében helyezett ki marketing céllal ismertetőt a termékcsaládról, amely ismertetőt a Naturtex küldött meg számára.⁴⁸

GO-RI Kft.

49. A GO-RI Kft. a Viral Stop termékcsaládot 2020. november 26-tól értékesíti márkaboltjában.⁴⁹

50. A GO-RI Kft. előadta, hogy a Viral Stop termékcsaládot a márkabolt bejáratára kihelyezve, egyetlen plakáton népszerűsítette 2020. november 26. és 2021. október 29. között.⁵⁰

51. A GO-RI Kft. előadta, hogy marketing anyagot kapott a Naturtex-től, valamint a Naturtex telefonos kapcsolattartás során mindennemű kérdésre, kérésre áll rendelkezésére.⁵¹

HAVITU Bt.

52. A Havitu Bt. 2020. november 5. óta értékesíti és népszerűsíti a Viral Stop termékcsaládot a Matrackuckó Facebook oldalon, amelynek keretében három post került közzétételre, amelyek jelenleg már nem elérhetőek.⁵²

MERKÁTOR-TEX Kft.

53. A Merkátor-Tex Kft. 2020. november 22. óta értékesíti a Viral Stop termékcsaládot.⁵³

⁴⁴ VJ/14-16/2021. sz. irat 1. pont.

⁴⁵ VJ/14-16/2021. sz. irat 3. pont.

⁴⁶ VJ/14-16/2021., VJ/14-98/2021. sz. iratok.

⁴⁷ VJ/14-14/2021. sz. irat.

⁴⁸ VJ/14-14/2021. sz. irat.

⁴⁹ VJ/14-21/2021. sz. irat 1. pont

⁵⁰ VJ/14-97/2021. sz. irat.

⁵¹ VJ/14-41/2021. sz. irat.

⁵² VJ/14-22/2021. sz. irat 1. és 4. pont, VJ/14-95/2021. sz. irat.

⁵³ VJ/14-18/2021. sz. irat 1. pont.

54. A Merkátor-Tex Kft. a termékcsaládot megállító táblán népszerűsítette 2020 októberétől 2021. júniusáig. Úgy nyilatkozott, hogy a Naturtex-től marketingkommunikációs anyagot, illetve információt és iránymutatást kapott a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékekkel kapcsolatban.⁵⁴

IV.1.2. A Proneem által a Naturtex rendelkezésére bocsátott marketing anyag

55. A Proneem, mint a technológia kifejlesztője és a licenz tulajdonosa a Naturtex számára rendelkezésre bocsát angol nyelvű marketing anyagokat. Ezen anyagokon az alábbi állítások olvashatók⁵⁵:

- *„Viral Stop technológia hatékonyan veszi fel a küzdelmet a COVID-19 betegség elleni védekezésben, amelyet a SARS-CoV-2 vírus európai törzsén sikeresen teszteltek, megfelelve az ISO 18184-2019 szabványnak, mely szerint 99,99%-kal csökkenti a vírusok számát a termék felületén.”*
- *„Könnyen kezelhető, 40 C°-on mosható.”*
- *„A VIRAL STOP technológia a cink-pirithion (ZnP) és a cink-oxid (ZnO) vírusellenes tulajdonságait használja fel sok más aktív összetevő között, amelyek hatékonynak bizonyulnak a vírusok, többek között a koronavírus ellen is.”*
- *„Működése során megsemmisíti a vírusok membránját, és blokkolja azok replikációs rendszereit.”*
- *„A VIRAL STOP aktív gátat képez a kórokozókkal szemben is.”*
- *„A VIRAL STOP kezelés megfelel a biocid termékekre vonatkozó 528/2012/EU rendeletnek.”*
- *„Az ISO 20743 és az ISO 13629-2 szabványnak megfelelően számos baktérium és gombák esetében hatásos: Escherichia coli, Staphylococcus aureus, Klebsiella pneumoniae, Aspergillus niger.”*
- *„A VIRAL STOP technológiát számos független európai intézmény tesztelte és hagyta jóvá, garantálva annak hatékonyságát és vírusölő képességét, amely az emberi szervezet számára nem tartalmaz egészségre ártalmas anyagot.”*
- *„A VIRAL STOP az egyetlen olyan textilkezelés, amelyet a SARS-CoV-2 európai törzsén teszteltek az ISO 18184 szabvány (azaz a textiltermékek vírusölő aktivitásának meghatározása) alapján a ViboShapen laboratóriumban. A fertőző betegségekre szakosodott orvosi biotechnológiai laboratórium is megerősítette hatékony működését.”*

⁵⁴ VJ/14-18/2021. sz. irat 5. pont és 4. számú melléklet.

⁵⁵ A brossúra magyar nyelven megtalálható a VJ/14-68/2021. sz. irat mellékletei között.

IV.1.3. A Naturtex által a viszonteladó partnereknek megküldött marketing és kommunikációs anyagok

56. A Naturtex a termékek mellett marketing kommunikációs anyagokat, illetve információt és iránymutatást is a viszonteladók rendelkezésére bocsátott a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékekkel kapcsolatban.
57. A viszonteladók többnyire ugyanazokat az anyagokat kapták meg a Naturtex-től, köztük bannert, a termékcsaládról készült általános tájékoztató anyagot, illetve a termékcsaládba tartozó egyes termékekről (párna, paplan stb.) készült külön tájékoztató anyagot. A tájékoztatók között szerepelt a Proneem által a Naturtex rendelkezésére bocsátott marketing anyag is, lefordítva magyar nyelvre.

NATURTEX®

VIRAL STOP TERMÉKCSALÁD

A VIRAL STOP™ technológia hatékonyan veszi fel a küzdelmet a COVID-19 betegség elleni védekezésben, melyet a SARS-CoV-2 vírus európai törzsén sikeresen teszteltek, megfelelve az ISO 18184:2019 szabványnak, mely szerint 99,99 %-kal csökkenti a vírusok számát a termék felületén. Könnyen kezelhető, 40 C°-on mosható. A VIRAL STOP™ technológia a cink-pirithion (ZnP) és a cink-oxid (ZnO) vírusellenes tulajdonságait használja fel sok más aktív összetevő között, amelyek hatékonyságuk bizonyítottak a vírusok, többek között a koronavírus ellen is. Működése során megsemmisíti a vírusok membránját, és blokkolja azok replikációs (többszöröző) rendszerét.

A VIRAL STOP™ kezelés megfelel a biocid termékekre vonatkozó 528/2012/EU rendeletnek.

Fedőanyag: 100% poliéster microfiber. Viral Stop kikészítéssel
Töltet: 100% üreges polisztirol

VIRAL STOP™

40°C

STOP COVID 19

VIRAL STOP™

ANTIVÍRUS TECHNOLÓGIA A COVID-19 ELLEN

A VIRAL STOP™ technológia hatékonyan veszi fel a küzdelmet a COVID-19 elleni védekezésben, melyet a SARS-CoV-2 európai törzsén teszteltek, így semlegesítve a SARS-CoV-2 fertőzőképességét. A kezelés során a membránban szorongatva csökkenti a vírusok számát felületen belül.

HOGYAN MŰKÖDIK A VIRAL STOP™?

A VIRAL STOP™ technológia a cink-pirithion (ZnP) és a cink-oxid (ZnO) vírusellenes tulajdonságait használja fel sok más aktív összetevő között, amelyek hatékonyságuk bizonyítottak a vírusok, többek között a koronavírus ellen is. Működése során megsemmisíti a vírusok membránját, és blokkolja azok replikációs (többszöröző) rendszerét.

A VIRAL STOP™ aktív gátat képez a baktériumokkal szemben is. Az ISO 20788 és az ISO 15029-2 szabványoknak megfelelően számos baktérium és gombák esetében hatásos: *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, *Klebsiella pneumoniae*, *Aspergillus niger*.

VIRAL STOP™

VIZSGÁLATOK ÉS TANÚSÍTVÁNYOK

A VIRAL STOP™ technológiát számos független európai intézmény tesztelte és hágya jóvá, garantálva annak hatékonyságát és vírusölő képességét, amely az emberi szervezet számára nem tartalmaz egészségre ártalmas anyagot. OEKO-TEX® tanúsítvánnyal rendelkezik.

OEKO-TEX®
certifikált termék

A VIRAL STOP™ az egyetlen olyan textilkezelés, amelyet az SARS-CoV-2 európai törzsén teszteltek az ISO 18184 szabvány (azaz a textiltermékek vírusölő aktivitásának meghatározása) alapján a ViroGShapen laboratóriumban, a fertőző betegségekre szakosodott orosz biotechnológiai laboratórium is megvizsgálta hatékony működését.

A VIRAL STOP™ kezelés megfelel a biocid termékekre vonatkozó 528/2012/EU rendeletnek.

NATURTEX®

+36 30 442 7666 | info@naturtex.hu | www.naturtex.hu

58. A viszonteladók nyilatkozatai és megküldött adatszolgáltatásai alapján megállapítható, hogy szinte kivétel nélkül a Naturtex-től kapott különféle marketing anyagokat, információkat használták fel a termékek népszerűsítése során.
59. A Naturtex által a viszonteladók rendelkezésére bocsátott marketing anyagok, bár különböző formákat öltöttek (banner, tájékoztató anyagok), megállapítható, hogy azokon a termékekre vonatkozóan megegyező információk szerepeltek.
60. Általánosságban megállapítható, hogy bár a megküldött és a viszonteladók által a fogyasztók irányába közzétett marketing anyagok nem minden esetben voltak azonosak (eltérő formában jelentek meg), azonban alapvetően valamennyi a Viral Stop technológia előnyeit, ezen belül is a koronavírussal szembeni hatékonyságát és működési mechanizmusát ismerteti, így ezáltal a kereskedelmi kommunikációkban is a Termékcsalád ezen tulajdonságai kerülnek megjelenítésre, így például⁵⁶:

– „A *VIRAL STOP™* technológia hatékonyan veszi fel a küzdelmet a COVID-19 betegség elleni védekezésben, melyet a SARS-CoV-2 vírus európai törzsén

⁵⁶ VJ/14-68/2021. sz. irat 1. melléklete (6. brossúra), VJ/14-58/2021., VJ/14-32/2021., VJ/14-16/2021., VJ/14-40/221., VJ/14-21/2021., VJ/14-22/2021., VJ/14-18/2021. sz. iratok és mellékleteik.

sikeresen teszteltek, megfelelve az ISO 18184-2019 szabványnak, mely szerint 99,99 %-kal csökkenti a vírusok számát a termék felületén.”

- *„ANTIVÍRUS TECHNOLÓGIA A COVID-19 ELLEN A VIRAL STOP™ technológia hatékonyan veszi fel a küzdelmet a COVID-19 elleni védekezésben, melyet a SARS-CoV-2 európai törzsén teszteltek, így semlegesítve a SARS-CoV-2 fertőzőképességét. A kezelés során a textíliákban 99,99%-kal csökken a vírusok száma két órán belül.”*
- *„VIZSGÁLATOK ÉS TANÚSÍTVÁNYOK A VIRAL STOP™ technológiát számos független európai intézmény tesztelte és hagyta jóvá, garantálva annak hatékonyságát és vírusölő képességét (...).”*

61. Fentiek mellett a textíliák kezelésével kapcsolatban pedig az alábbi információk jelennek meg a viszonteladóknaak megküldött, és általuk felhasznált marketing anyagokban:

- *„Könnyen kezelhető, 40 C°-on mosható.”*
- *„A VIRAL-STOP technológiával kezelt szövetek sokszor moshatók, így hosszú távú védelmet biztosítanak.”*

62. A marketing anyagok egyikén sem jelent meg olyan információ, amely a termék vírusellenes hatásának időtartamát esetlegesen befolyásoló tényezőkről (úgy mint a mosások száma vagy a huzattal való használat) vagy a rendeltetészerű kezelés kritériumairól tájékoztatja a fogyasztókat.

63. Az MMXH Kft. úgy nyilatkozott, hogy a Viral Stop termékcsalád népszerűsítése kapcsán az alábbi utasítást kapta a Naturtex-től:

- *„A szöveg ami mehet az újságba: A Viral Stop technológia hatékonyan veszi fel a küzdelmet a COVID-19 betegség elleni védekezésben, amelyet a SARS-CoV-2 vírus európai törzsén sikeresen teszteltek, megfelelve az ISO 18184-2019 szabványnak, mely szerint 99,99%-kal csökkenti a vírusok számát a termék felületén. A termék könnyen kezelhető, 40C-on mosható. Fedőanyag: 100% poliészter microfíber, Viral Stop kikészítéssel. Töltet: 100% üreges poliészterszál.”⁵⁷*

64. Az MMXH Kft. kiemelte, hogy a gyártó utasítása alapján 2020. november 2-án módosított, kiegészített termékinformációt tett közzé a hivatkozott termékcsaládról a Mömax weboldalon, a következők szerint:

„A VIRAL STOP vírusölő technológia az ISO 18184 szabványnak megfelelve készült, számos független európai intézmény tesztelte és hagyta jóvá hatékony működését. Működése során a cink-pirithion (ZnP) és a cink-oxid (ZnO) vírusellenes tulajdonságait használja fel – sok más aktív összetevő között-, amelyek hatékonyan bizonyultak a vírusok ellen.

A VIRAL STOP aktív gátat képez a kórokozókkal szemben. Az ISO 20743 és az ISO 13629-2 szabványoknak megfelelően számos baktérium és gomba esetében hatásos:

⁵⁷ VJ/14-15/2021. sz. irat 5. melléklet.

Escherichia coli, Staphylococcus aureus, Klebsiella pneumoniae, Aspergillus niger. A kezelés során a textiliákban 99%-kal csökken a vírusok száma két órán belül.

A VIRAL STOP kezelés megfelel a biocid termékekre vonatkozó 528/2012/EU rendeletnek.”⁵⁸

65. A SPAR Kft. úgy nyilatkozott⁵⁹, hogy minden megjelenés előzetesen megküldésre került a Naturtex számára kontroll céljából.
66. Az MMXH Kft.-én és a SPAR Kft.-én kívül minden megkeresett viszonteladó úgy nyilatkozott, hogy bár kapott marketing és kommunikációs anyagokat a Naturtex-től, azonban egyikük sem nyilatkozott úgy, hogy arra vonatkozó utasítást is kapott volna, hogy azokat ismertesse a kommunikációs felületein, szabadon döntöttek afelől, hogy azokat felhasználják-e reklámozás céljából.

IV.2. Az eljárás alá vontak anyagi érdekeltsége

67. A Naturtex előadta, hogy a hivatkozott termékeket a kereskedelmi áruházak adásvételi szerződés keretében megvásárolták tőle, a vételárát teljes egészében kifizették, ezzel részéről az adott jogügylet lezárult. A termékekkel kapcsolatban kereskedelmi gyakorlatot kizárólag a vele jogviszonyba kerülő kereskedelmi láncokkal szemben folytat, a fogyasztók irányában sem jelenleg sem korábban nem folytatott, az nem is állna érdekében. Kiemelte, hogy nem bizományosi értékesítésről van szó, ezért azáltal, hogy a termékeket tőle a viszonteladók megvásárolták, a vételárát megfizették, a Naturtex üzleti érdeke a továbbiakban megszűnt.
68. Hangsúlyozta, hogy a terméket tőle megvásárló viszonteladók további termékértékesítése kívül esik az érdekkörén, közvetlen érdekeltsége e vonatkozásban nem áll fenn, arra semmilyen ráhatása nincs és nem is volt. A jogügylet lezárultát követően a viszonteladó kereskedelmi láncok közvetlen érdeke, hogy a tulajdonukba kerülő termékeket eladják, tekintve, hogy a hivatkozott termékek a továbbiakban már nem a Naturtex tulajdonát képezik. Erre figyelemmel már csak a viszonteladók érdekében állhat az, hogy a termékeket értékesítsék, ezért saját maguk alakítják ki marketing-tevékenységüket és kereskedelmi gyakorlatukat.⁶⁰
69. A Naturtex előadta, hogy a Proneem a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek értékesítése kapcsán bevételben (pl. jutalék) nem részesült.⁶¹

V.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos további releváns információk

V.1. Harmadik felek nyilatkozatai a termék hatását esetlegesen befolyásoló körülményekről

⁵⁸ VJ/14-68/2021. sz. irat 1. melléklet.

⁵⁹ VJ/14-32/2021. sz. irat, 5. pont.

⁶⁰ VJ/14-4/2021. sz. irat.

⁶¹ VJ/14-132/2021. sz. irat.

70. A megkeresett társaságok, illetve szervezetek egyikének sem áll rendelkezésére kutatás, felmérés vagy statisztika a háztartásokban használatos ágyneműk, illetve ágyneműhuzatok tekintetében a fogyasztói szokásokról. A megkeresettek úgy nyilatkoztak, hogy saját tapasztalataik, vevői visszacsatolások alapján tudnak tájékoztatást adni a feltett kérdésekre vonatkozóan.

V.1.1 Termék hatásának érvényesülése ágyneműhuzat használata mellett

V.1.1.1. A megkeresett társaságok és szervezetek nyilatkozatai

Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület⁶²

71. A Textilipari és Tudományos Egyesület (a továbbiakban: TMTE) előadta, hogy általánosságban elmondható, hogy a tollal és pehellyel, illetve száltöltettel ellátott és szokásos anyagú textilfelületekkel burkolt párnák és paplanok esetében az ágyneműhuzattal való alkalmazás az elterjedt.

72. A TMTE előadta, hogy arra vonatkozóan nem tudnak egyértelmű megállapításokat közölni, hogy az antivirális képességű ágyneműtermékek (paplan, párna) funkcionalitásának hatására miként van befolyásoló hatással az ágyneműhuzat használat. Az ún. vírusellenes ágyneműkre helyezett huzatok vonatkozó hatásának alakulását bizonyára az ennek megfelelő összetett textilszerkezetek ISO 18184:2019 „Textíliák - A textiltermékek vírusellenes aktivitásának meghatározása” szabványa vizsgálatával lehet objektíven meghatározni. A TMTE kifejtette továbbá, hogy fertőző vírusrészecskék számának változását erre alkalmas, alapvetően nem textilipari anyagvizsgálatra szakosodott speciális laboratóriumban lehet elvégezni. Ilyen vizsgálatról és eredményről azonban nincs információjuk.

Billerbeck Budapest Lakástextil Kft.⁶³

73. A Billerbeck Budapest Lakástextil Kft. (a továbbiakban: Billerbeck) előadta, hogy a vásárlói célcsoportjukban elenyésző az ágyneműk huzat nélküli használata. Következésképp az ágyneműk - azaz paplanok, párnák - huzatanyagának kikészítési eljárásai - álláspontjuk szerint - jellemzően nem meghatározók a használati cikk tényleges, használat közben érvényesülő tulajdonságaira nézve.

INNOVATEXT Textilipari Műszaki Fejlesztő és Vizsgáló Intézet Zrt.⁶⁴

74. Az INNOVATEXT Textilipari Műszaki Fejlesztő és Vizsgáló Intézet Zrt. (a továbbiakban: INNOVATEXT) álláspontja szerint mivel az antivirális hatást eredményező kikészítőszer hatékonyságáról annak gyártója ad tájékoztatást, így feltételezése szerint a kikészítőszer gyártója olyan készítményt használ, amelynek ígért hatását a gyakorlatban szokásos felhasználási körülmények szimulálásával történt vizsgálatokkal alá is tudja támasztani. Az antivirális hatóanyagot tartalmazó ágynemű forgalmazásánál a fogyasztói

⁶² VJ/14-115/2021. sz. irat.

⁶³ VJ/14-125/2021. sz. irat.

⁶⁴ VJ/14-122/2021. sz. irat.

tájékoztató ad információt arról, hogy a termék az ígért antivirális képességét milyen kezelési körülmények (mosás, szárítás) mellett és meddig őrzi meg.

75. Az INNOVATEXT előadta, hogy az ágyneműt a mai alváskultúrában huzattal együtt szokás használni. Ezért nem tartja életszerűnek, hogy a gyártó az antivirális hatást ágyneműhuzat nélküli használathoz kösse.
76. Az INNOVATEXT kifejtette, hogy egy textil ágyneműhuzat anyagszerkezetétől függően képes levegőt, párákat és mikro- illetve nanoméretű részecskéket átengedni. Mivel az ágyneműhuzatok jellemzően 100% pamut, vagy pamut/poliészter keverék szövetből készülnek, és egy ilyen szövet pórusmérete a >0,09 mm-es tartományban van, így az képes átengedni a levegőben előforduló, többnyire 200-400 nm méretű vírusokat. A huzaton átjutva ezeknek a terjedését és szaporodását az antivirális kikészítésű ágynemű hatóanyaga meggátolhatja. Az INNOVATEXT előadta továbbá, hogy annak megítélésére, hogy egy ágyneműhuzat milyen mértékben befolyásolhatja az ágyneműre ígért antivirális hatást, csak körültekintően elvégzett összehasonlító vizsgálat eredményei alapján állapítható meg.

V.1.2. A termék hatásának érvényesülése a mosások számától függően

V.1.2.1. A megkeresett társaságok és szervezetek nyilatkozatai

TMTE⁶⁵

77. A TMTE véleménye szerint a mosással kapcsolatos fogyasztói tevékenység nem alapulhat fogyasztói szokásokon, a minőségmegővő kezelések csak a termék csomagolásán feltüntetett, illetve a bevarrt szalagcímkén szereplő piktogramsor vagy szöveges fogyasztói kezelési útmutató alapján végezhetők.
78. Az ágyneműk kezelésének körülményeit főként a termék töltete határozza meg. A szintetikus száltöltettel („műszál”) ellátott ágyneműk mosása a háztartásokban általában engedélyezett, gyártó vagy forgalmazó saját tájékoztatója szerint, esetleg természetes szárítási módszerrel is.
79. Az ágyneműtermékek mosási vagy tisztítási gyakoriságával kapcsolatban a TMTE előadta, hogy nem áll rendelkezésére információ, azonban megjegyezte, hogy általánosan ajánlott fél évente végrehajtani vagy elvégeztetni.
80. A TMTE az ágyneműhuzatok mosásával kapcsolatban összefoglalta továbbá, hogy álláspontja szerint a nyersanyag-összetétel, a textília alapterméktechnológiája (pl. simafehér, uniszínezett, nyomottmintás, kreppelt, bolyhozott stb.) alapján, a gyártó vagy forgalmazó által meghatározott, fogyasztói tájékoztatást nyújtó kezelési útmutató szerint kell eljárni. Az ágyneműtermékek mosása 1-2 heti gyakoriságú, az elterjedt anyagú (pamut, len, poliészter/pamut stb.) nyersanyag-összetételű ágyneműhuzatok cseréje kb. 80 %-ban két hetente jellemző, a fokozott higiénia igényűeknél kb. 7-10 nap.
81. A TMTE kifejtette, hogy a pandémiás időszakra tekintettel a fogyasztói szokások változása nem volt megfigyelhető, nem növekedett a 60 °C-nál magasabb hőmérsékleten

⁶⁵ VJ/14-115/2021. sz. irat.

mosható, illetve az antibakteriális, antivirális és antiallergén képességű ágyneműk és ágyneműhuzatok iránti igény.

82. A jellemző használati és kezelési előírásokkal kapcsolatban a TMTE összefoglalta, hogy az antibakteriális, antivirális és antiallergén képességű ágyneműk esetében a használati/kezelési utasítások a kötelező fogyasztói tájékoztatókban szerepelnek, amit a gyártó/forgalmazó az adott országban értékesítendő termékeken részben a hivatalos nyelvű szöveges útmutatókkal közöl, vagy vállalva az MSZ EN ISO 3758:2012 „Textíliák. Jelképekkel megadott kezelési útmutató” szabvány kritériumait a megfelelő piktogrammal jelöli, amely által kap információt a fogyasztó a mosás megfelelő körülményeiről. A TMTE véleménye szerint a mosás gyakoriságának meghatározása nem jellemző fogyasztói tájékoztatás, nem elvárt információ. Azonban a termék olyan speciális képessége esetén -mint amilyen az antivirális képesség is – a gyártó általában feltünteti, hogy hány mosásig garantálja a hatóképesség fennállását.

BUBBLES International Zrt.⁶⁶

83. A BUBBLES International Zrt. (a továbbiakban: Bubbles) előadta, hogy mivel önkiszolgáló mosodákat üzemeltet, ezért közvetlen adata nincs arra vonatkozóan, hogy ügyfeleik milyen textilekre veszik igénybe a mosási szolgáltatásokat.
84. Sem a programválasztékukban elérhető ágynemű program, sem a fertőtlenítő program igénybevétele nem változott érdemben a pandémia ideje alatt.
85. A Bubbles kifejtette, hogy az összes mosások száma sokat változott a pandémia időszaka alatt, de véleményük szerint ez minden bizonnyal jobban tükrözi a korlátozások és a közösségi szolgáltatások igénybevételelől való félelem változását, mint a teljes mosási gyakoriságát, hiszen a szolgáltatásuk csak kiegészítője az otthoni mosásoknak, nem azzal párhuzamosan mozog.

Billerbeck⁶⁷

86. Az ágyneműk (paplanok, párnák) és ágyneműhuzatok mosásának gyakorisága és mosással kapcsolatos jellemző fogyasztói szokások vonatkozásába a Billerbeck kifejtette, hogy a néhány minta és vélemény nem mutat koherenciát, nem feltételezhető „általánosan követett” magatartás. Néhány vásárló ugyan a megvásárláskor előnyben részesíti a „mosható” mosástűrő ágyneműket, azaz paplanokat és párnákat, ugyanakkor a háztartási eszközök, mosó-és szárítógépek jellemzően nem optimálisak a nagy terjedelmű ágyneműk mosására. A háztartásokra jellemző korlátozott mosási és szárítási lehetőségek miatt az ágyneműk rendszeres mosása nem gyakori.
87. Az ágyneműk és ágyneműhuzatok cseréjének jellemző gyakoriságával kapcsolatban a Billerbeck előadta, hogy a vásárlóktól érkező visszacsatolásokból számára úgy tűnik, hogy az ágyneműk és huzatok cseréjére a termék minőségétől és a bánásmódtól függően feltételezhetően 2-5, vagy akár 10, vagy több évente kerül sor.

⁶⁶ VJ/14-124/2021. sz. irat.

⁶⁷ VJ/14-125/2021. sz. irat.

88. A Billerbeck előadta, hogy a pandémiával összefüggésben nem érzékelt meghatározó változást a használati vagy kezelési módot illetően a fogyasztói szokások tekintetében.

Textiltisztító Egyesülés⁶⁸

89. A pandémiás helyzetre vonatkozóan kifejtette, hogy az általános tapasztalat szerint ritkábban veszik igénybe a textiltisztító szolgáltatókat a fogyasztók.

V.2. A Naturtex által benyújtott bizonyítékok a termék hatását esetlegesen befolyásoló körülményekhez kapcsolódóan

V.2.1. A moshatóság kapcsán benyújtott bizonyítékok

90. A Naturtex benyújtotta a „*Textiles — Determination of antiviral activity of textile products*” elnevezésű, Vibiosphen SAS cég által készített tanúsítványt⁶⁹. A hivatkozott tanúsítványból látható, hogy a tesztelés 2020. augusztus 10. és 2020. augusztus 14. között zajlott. A tanúsítvány megállapításokat tesz a Viral Stop kikészítéssel kezelt textília 20 alkalommal, 60 °C-on történő mosást követően mért, SARS-CoV-2-vel szembeni hatékonyságáról.

91. A Naturtex hivatkozott a Proneem nyilatkozatára, amely szerint a kezelés időtartamára vonatkozóan is végeznek folyamatos teszteket, előadta, hogy a Viral Stop kikészítés esetén a legfrissebb teszt csak 4 hónapos, mivel azóta létezik a kikészítés. A gyártó információja szerint a Viral Stop-hoz hasonló kikészítések, azonos felviteli technológiával minimum 2 éves élettartamot tudnak hatékonyság veszteség nélkül.⁷⁰

92. A Naturtex hivatkozott továbbá a Proneem nyilatkozatára, mely szerint a védőképesség élettartalmára jellemző, hogy a termék gyártó által történő kezelése eredményeként a 6 hónapos tárolás után is fennáll a védelem. A termék műszaki leírásában szerepel, hogy a technológia hatása mely időtartamig áll fenn, továbbá melyek az azt befolyásoló akadályozó körülmények. Kiemelte, hogy a biocid termékekről szóló 528/2012 EU rendelet az antimicrobális kezelésre, illetve annak élettartamára külön tájékoztatási kötelezettséget nem ír elő.⁷¹

93. A Naturtex kiemelte, hogy a gyártói dokumentáció (megfelelőség-tanúsítás) szerint, 20 mosás eléréséig a termék mindenképpen megtartja különleges védelmi funkcióját, tulajdonságát. Hivatkozott a minőségvizsgáló francia cég tanúsítványára, amely alapján, álláspontja szerint, a termék a 6 hónapi tárolás után is tartja a védelmi képességét. Az előbbieket alapján megállapította, hogy a két dokumentáció meghatároz egy minimum és egy maximum védelmi szintet. A maximum védelmi szint, attól is függ, hogy a mosások milyen időközökben követik egymást. Ezt a két minimum és maximum időpontot, a minőségvizsgáló szervezet és a gyártó műszaki dokumentációi garantálják, melyről előadása szerint mind a fogyasztókat, mind a forgalmazókat tájékoztatta és tájékoztatja.⁷²

⁶⁸ VJ/14-123/2021. sz. irat.

⁶⁹ VJ/14-23/2021. sz. irat és melléklete.

⁷⁰ VJ/14-68/2021. sz. irat 3. melléklete.

⁷¹ VJ/14-23/2021. sz. irat.

⁷² VJ/14-85/2021 sz. irat.

94. Az eljárás alá vont csatolt egy másik, szintén a mosások számára vonatkozó, a VibioSphen szakértői intézet által kiállított tanúsítványt⁷³ is, amely szerint egy 2021. januári vizsgálatban megállapításra került, hogy a Viral Stop ágynemű 50 mosást (60 fokon) követően is, 2 óra alatt 99,979%-os, 24 óra alatt pedig 99,985%-os hatékonyságot mutatott.

V.2.2. A huzathasználat kapcsán benyújtott bizonyítékok

95. A Naturtex annak alámasztására, hogy a Viral Stop ágynemű termékek vírusellenes hatását nem befolyásolja a huzat használata sem benyújtotta Kutasi Csaba bejegyzett textilipari igazságügyi szakértő szakvéleményét, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Mikrobiológiai Tanszékének szakmai állásfoglalását, továbbá a VibioSphen szakértői intézet tanúsítványát, és annak magyar nyelvű fordítását.

Az igazságügyi szakértő szakvéleménye (a továbbiakban: szakvélemény)⁷⁴

96. Az igazságügyi szakértő a pamut nyersanyagösszetételű, jellemző ágyneműhuzatok alapanyagának szövethézag méterének alakulását vizsgálta. A vizsgálat alapjául a háztartási darabárugyártásban elterjedt, jellemző ágyneműhuzat rendeltetésű pamutszövet szolgált 29,5 tex (Nm=34) finomságú nyújtott-fonású fonalából, körülbelül 235/225 1/10 cm-es fonalsűrűséggel, vászonkötéssel készül, körülbelül 130 g/m² területi sűrűséggel.

97. A szakvéleményben megállapításra került, hogy a szövet nyílásainak mérete átlagosan úgy alakul, hogy a közelítőleg négyszögletes alakzatú szövethézagok 0,835 mm-es (835000 nm) oldalakból állnak, így a nyílásfelület körülbelül 0,695 mm².

98. A koronavírus mérete 130-260 nm méretű (átlagosan 195 nm), egy váladékcséppben közvetített kórokozó mérete 210-420 nm-es (átlagosan 315 nm-t tesz ki), így a közel kvadratikusan 835000 nm-es oldalú nyílások nagy mérete miatt akár egyszerre több is áthatolhat a huzat szövetén.

99. Ennek megfelelően a szakértő kifejtette, hogy egy töltetes paplan- illetve párnatermék borítókelméjét eléri, elérheti bármilyen káros mikroorganizmus, azonban a speciális textilkikészítőanyagokat (pl. kolloidális hatóanyag részecskék) tartalmazó szövet kifejti ártalmatlanító hatását. A hőkezeléssel mosásállóvá tett kelmén a hatóanyag vegyületének fémionja kölcsönhatásba kerül a kórokozó külső rétegével. A sejtfalon bemélyedéseket alakít ki, a membrán polaritásának megváltoztatása és a transzportfehérjékkel való reagálás károsodáshoz vezet, miután a baktérium nem jut oxigénhez és elpusztul.

100. A szakvélemény végső következtetése, hogy a szóban forgó, jellemző pamut ágynemű szövetekből készült huzattermékek lehetővé teszik, hogy a például antivirális kikészítésű borítókelmékkel ellátott párna és paplantermékek kifejtsék az egészségkárosító mikroorganizmusok elleni hatásukat. A szakértő álláspontja szerint ezek a megállapítások maradéktalanul megfelelnek Viral Stop termékcsaládba tartozó termékekre, és azok

⁷³ VJ/14-146/2021. sz. irat E/6. melléklete.

⁷⁴ VJ/14-146/2021. sz. irat E/1. melléklete.

bármilyen kereskedelmi forgalomban beszerezhető ágyneműgarnitúrával történő használatára.

Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Mikrobiológiai Tanszékének szakmai állásfoglalása⁷⁵

101. Az eljárás alá vont azon kérdésre, hogy átjuthatnak-e vírusrészecskék a párnahuzatként használt textíliákon, a szakmai állásfoglalás igenlő választ adott, vagyis egy pamutszövet sajátosságainál fogva nem képez valódi akadályt a víruspartikulumok átjutása előtt.

102. A szakmai állásfoglalás indokolása szerint a vírusok gazdasejten kívüli, vegetatív formája a virion. A virion morfológia, azaz a vírusrészecske mérete, alakja az egyes vírus csoportokra jellemző. A Coronaviridae víruscsoportra (ebbe a csoportba tartozik a SARS-CoV-2 vírus) jellemző virion méret 120-260 nm. A textíliák a minőségtől függően (felhasznált alapanyag, illetve a szövési technológia alapján) meghatározott szálak közötti pórusmérettel rendelkeznek. Így például a vászonkötésű szövet (például ágynemű) pórusmérete mintegy 0.09 mm, azaz 90 000 nm.

103. A szakmai állásfoglalás szerint egy szövött ágynemű textil pórusmérete átlagosan az ezerszerese egy virion méretének, azaz ezeken a pórusokon a vírusrészecskék akadály nélkül átjuthatnak.

A VibioSphen tanúsítványa⁷⁶

104. A VibioSphen vizsgálatot folytatott le annak megállapítására, hogy jellemezze annak a Naturtex által szállított kezeletlen „párnahuzat” mintának a vírusölő aktivitását, amelyet a Proneem által, a SARS-CoV-2 ellen szolgáltatott Viral Stop vírusölővel kezeltek. Ezt az aktivitást a SARS-CoV-2 bejutásgátlásának és az érzékeny sejtekre (Vero E6 Sejtek) gyakorolt citopatogén hatásának felmérésével tesztelték. Ennek a vizsgálatnak az elvégzése szükséges volt a termék SARS-CoV-2 fertőzésre gyakorolt lehetséges hatásának felméréséhez.

105. A vizsgálat tesztmintája a Naturtex által szállított kezeletlen „párnahuzat” minta volt, amelyet a Proneem által szállított Viral Stop vírusölővel kezelt pamut poliészter szövetre dörzsöltek, amellyel egy, a párnán alvó embert kívántak utánozni.

106. A vizsgálat eredménye szerint a tesztminta 99,884%-os hatékonyságot mutatott 24 órás érintkezési idő után.

VI.

A Naturtex álláspontja

VI.1. A Naturtex nyilatkozatai az eljárás vizsgálati szakaszában

⁷⁵ VJ/14-146/2021. sz. irat E/2. melléklete.

⁷⁶ VJ/14-146/2021. sz. irat E/3. melléklete.

VI.1.1. A Naturtex által előadottak a fogyasztói tájékoztatásra vonatkozóan

107. A Naturtex előadta, hogy semmiféle olyan tájékoztatást nem adott, továbbá semmiféle olyan kereskedelmi gyakorlatot nem folytatott és jelenleg sem folytat, amely a fogyasztókat olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hoztak volna meg, vagy amely arra alkalmas, különös tekintettel arra, hogy a Viral Stop termékcsaládot kiskereskedelmi forgalomban nem árulja, így fogyasztókkal jogviszonyba egyáltalán nem kerül.⁷⁷

108. Előadta, hogy a hivatkozott termékeket a kereskedelmi áruházak megvásárolták a Naturtex-től, a vételárat teljes egészében kifizették, ezzel részéről az adott jogügylet lezárult. Kiemelte, hogy a tőle vásárló nagykereskedők további termék értékesítése az érdekkörén kívül esik, arra semmilyen ráhatása nincs és nem is volt, beleértve ebbe a kiskereskedelmi eladók fogyasztók számára nyújtott tájékoztatását is.⁷⁸

109. A Naturtex úgy nyilatkozott, hogy nem a fogyasztók irányába kommunikált, hanem termékismertetőket küldött a kereskedelmi áruházaknak, amellyel csupán eleget tett azon jogszabályi kötelezettségének, hogy a közte és a kereskedelmi áruházak közötti jogügylet tárgyát képező áruk megfelelnek a szerződésben foglaltaknak és a jogszabályi feltételeknek. Az általa megküldött információkból a kereskedelmi áruházak kifejezetten a saját felelősségükre, saját jogon készítettek kereskedelmi kampányt. Előadta, hogy a hivatkozott termékismertetőik ismeretei és megítélése szerint minden esetben elérte a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges mértéket, jelentős információt nem hallgatott el és nem rejtett el, a tájékoztatás minden esetben egyértelmű, világos és megfelelő módon érthető volt. Álláspontja szerint a fogyasztók irányába közvetlenül kereskedelmi kommunikációt folytató kiskereskedelmi láncok eljárása sem volt jogsértő.⁷⁹

110. A Naturtex hivatkozott a Proneem nyilatkozatára, miszerint sem a francia sem más EU ország versenyhatósága nem kérdőjelezte meg a kereskedők eljárásának jogszerűségét, beleértve ebbe különösen a tájékoztatási kötelezettségük jogszerű teljesítését is, valamint hozzátette, hogy a Viral Stop termékek védőképességgel kapcsolatos fogyasztói kifogás sem ismeretes.⁸⁰

111. A fentiekre tekintettel a Naturtex indítványozta a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2018. évi CL törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdésének c) pontja alapján, valamint az Ákr. 80-81. §-ban foglaltak alapján érdemi határozat meghozatalát kérte, mely szerint fogyasztókkal szembeni tisztességtelen, jogsértő kereskedelmi gyakorlatot nem folytatott.⁸¹

VI.1.2. A Naturtex által előadottak a termék hatását esetlegesen befolyásoló körülményekre vonatkozóan

⁷⁷ VJ/14-4/2021. sz. irat.

⁷⁸ VJ/14-4/2021. sz. irat.

⁷⁹ VJ/14-4/2021. sz. irat.

⁸⁰ VJ/14-23/2021. sz. irat.

⁸¹ VJ/14-4/2021. sz. irat.

112. A Naturtex előadta, hogy álláspontja szerint a GVH által megfogalmazott kérdések, illetőleg azokra adandó válaszok nem állnak összefüggésben a termékek hatásának várható időtartamával, így azok nem relevánsak a jelen ügy eldöntése szempontjából. Kifejtette, hogy nem áll rendelkezésére arra vonatkozó információ, adat, kutatási anyag vagy felmérés, amely alapján bemutathatóak lennének a háztartásokban használatos ágyneműk, valamint ágyneműhuzatok tekintetében a fogyasztói szokások, az általános fogyasztói használat jellemzői, így nincsenek információi az ágyneműk huzattal, illetve anélkül való használatáról, az ágyneműk és ágyneműhuzatok mosásának gyakorisága, a mosással kapcsolatos jellemző fogyasztói szokások, illetve az ágyneműk és ágyneműhuzatok cseréjének gyakorisága tárgyában.
113. Előadta, hogy köztudomású tény, hogy a fogyasztói szokások, így a higiéniai szokások is nagymértékben eltérhetnek egymástól. Eltérően alakulhat a mosási gyakoriság is a különböző fogyasztóknál, amit a pandémiás helyzet is befolyásolhat. A Naturtex álláspontja szerint azonban sem neki, sem a viszonteladóknak nem kell, hogy tudomása legyen arról, hogy a fogyasztók hogyan, milyen körülmények között használják az adott terméket, e tekintetben semmilyen jogszabályi kötelezettség nem terheli, a piaci résztvevők körében ez példanélküli és egyrészt nem várható el, hogy e tárgyban Naturtex bármilyen kutatást végezzen, másrészt a fogyasztók teljesen változó szokásait lehetetlen rendszerbe, statisztikába rendezni.
114. Külön nyomatékkal hivatkozott arra, hogy a fogyasztói szokások egyrészt olyan a Naturtex tevékenységi és ellenőrzési körén kívül eső körülmények, amellyel összefüggésben a Naturtex terhére felelősség nem állapítható meg, másrészt álláspontja szerint a fogyasztói szokások teljesen irrelevánsak a jelen ügy szempontjából. Álláspontja szerint a jelen ügy szempontjából az tekintendő releváns és vizsgálendő kérdésnek, hogy a vizsgálat tárgyát képező termék tulajdonságai megfelelnek-e a fogyasztói tájékoztatóban foglaltaknak.
115. Előadta, hogy a fogyasztói tájékoztatónak vannak jogszabályi és észszerűségi korlátjai, a jogszabályi korlátok objektívek, azokat a hatályos rendelkezések pontosan tartalmazzák. Álláspontja szerint a jelen ügyben megállapítható, hogy Naturtex a jogszabályi kötelezettségének eleget tett, továbbá olyan jogszabályi kötelezettség, általánosan elfogadott piaci gyakorlat nincs, amely arra kötelezné, hogy az egyes - és számszakilag meghatározhatatlan számú - fogyasztói magatartások mindegyikére tartalmazzon tájékoztatót a fogyasztói tájékoztató. A Naturtex megjegyezte, hogy különbséget kell tenni a jelen ügy és a hatályos jogszabályok által releváns „termék hatásának várható időtartamára vonatkozó információk” és a jelen ügy szempontjából irreleváns, a Naturtex tevékenységi és ellenőrzési körén kívül eső körülmények között. A hatályos jogszabályok által a termék hatásának várható időtartamára vonatkozó elvárt követelmények tárgyában a Naturtex jogszerűen járt el, erre vonatkozó nyilatkozatukat több ízben részletesen kifejtették és igazolták a jelen eljárásban, ezáltal a Naturtex terhére felelősség vagy joghátrány nem állapítható meg. Véleménye szerint a jelen ügy szempontjából nem releváns az a körülmény, hogy a fogyasztó a terméket milyen körülmények között használja. Ilyen körülmény lehet a GVH által kiemelt ágyneműhuzaton kívül például az,

hogyan fogyasztó a terméket milyen ágyon, milyen szellőztettségű szobában, milyen lepedővel, pizsamával, esetleg anélkül használja-e, maga a használat háztartásban, szállodában esetleg COVID kórházban történik-e. A Naturtex véleménye szerint ezen körülményekről nyilvánvalóan nem lehet tudomása és a terméktájékoztató sem térhet ki minden körülményre.

VI.1.2.1. A Naturtex által előadottak az ágyneműhuzat használatát, mint a termék hatását esetlegesen befolyásoló körülményre vonatkozóan

116. A Naturtex elsőként kiemelte, hogy a jelen eljárás tárgyát képező termékek „ígért hatás”-án azt kell érteni, hogy a termék olyan felületkezeléssel ellátott, amely a COVID-19 vírussal szemben az eljárás során már részletesen előadott és igazolt módon hatásos. Az „ígért hatás” alatt tehát nem azt kell érteni, hogy a termék minden körülmények között komplett védelmet biztosít a COVID-vírussal szemben. A Naturtex véleménye szerint a jelen ügy tárgya tehát annak vizsgálata, hogy Naturtex és a Proneem eljárás alá vont vállalkozások jelentős információt hallgattak-e el azáltal, hogy nem tájékoztatták a fogyasztókat a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek COVID-dal szembeni ellenállóképességének várható időtartamáról.

117. Előadta, hogy a Viral Stop kikészítéssel rendelkező termékek fogyasztói tájékoztatásban foglalt tulajdonságait nem befolyásolja, hogy azokat ágyneműhuzattal, vagy anélkül használják. Az ágyneműhuzat használata azon végtelen számú körülmény közé sorolható, amely ugyan hatással lehet a termék használatára során - az adott egyéni felhasználási feltételek mellett - kifejtett következményekre, de magának a terméknek a COVID-dal szembeni, a fogyasztói tájékoztatásban leírt hatására semmilyen hatással nincs, ennél fogva ezek a körülmények a jelen ügyben nem relevánsak. E körben előadta, hogy amennyiben a terméket valaki olyan hermetikusan záródó, nem megfelelően tisztított, esetlegesen COVID vírussal fertőzött huzattal, vagy ugyanígy nem megfelelően tisztított, esetleg COVID-dal fertőzött ágyon, lepedővel, pizsamában használja, az természetesen hatással lehet az adott háztartás COVID-dal szembeni ellenállására, de a termék fogyasztói tájékoztatásban szereplő hatására semmilyen hatással nincs.

118. A Naturtex előadta⁸², hogy az eljárás során benyújtott, a Viral Stop termékekkel kapcsolatos teljes dokumentáció egyértelműen tartalmazza, hogy a Termékek rendelkeznek a védelmi képességgel. A Viral Stop termékek teljes egészében megfelelnek a vonatkozó dokumentációkban szereplő tulajdonságoknak, illetve kifejtik azt a hatást, amely elvárható a Termékektől. A Naturtex álláspontja szerint a gyártó által kiadott dokumentációkban a fogyasztók teljes körű tájékoztatást kapnak a termék lényeges tulajdonságairól. A Naturtex előadta továbbá, hogy a Viral Stop termékek használata során alkalmazott fogyasztói szokások - köztük az ágynemű huzat használata, és ugyanígy egyebekben a mosás, a pizsama, a hálósapka, alkalmazása is - a termékek elvárt tulajdonságait nem befolyásolják. A Viral Stop termék a speciális kikészítés, felületkezelés révén nyeri el a speciális vírusellenes képességüket, tulajdonságukat, amelyet nem befolyásol, hogy ágyneműhuzattal használják-e a terméket a fogyasztók.

⁸² VJ/14-130/2021. sz. irat.

119.A Naturtex megjegyezte, hogy álláspontjuk szerint a GVH korábbi, VJ/14-116/2021. számú felhívására tett nyilatkozatában már kifejtette, hogy a Viral Stop kikészítéssel rendelkező termékek fogyasztói tájékoztatásban foglalt tulajdonságait nem befolyásolja, hogy azokat ágyneműhuzattal, vagy anélkül használják. Az ágynemű használata magának a terméknek a COVID-dal szembeni, a fogyasztói tájékoztatásban leírt hatására semmilyen hatással nincs.

120.Megjegyezte továbbá, hogy az ágyneműhuzat használat melletti különleges hatás érvényesülésével kapcsolatos ellentmondó vagy azt megkérdőjelező fogyasztói visszajelzés, illetőleg a vírusellenes hatást befolyásoló negatív visszajelzés a Naturtex részére nem érkezett.⁸³ A fogyasztói visszajelzések egy esetben sem tartalmaztak azzal összefüggésben panaszt, hogy a Viral Stop termékek az átlagos használat és a fogyasztói ismeretek mellett nem fejtik ki a különleges, vírusellenes hatást. A fogyasztói visszajelzések a termékek vírusellenes tulajdonságai vonatkozásában még burkoltan, utalóan sem tartalmaztak negatív tartalmat.

121.A Naturtex tehát úgy nyilatkozott, hogy a Viral Stop kikészítéssel rendelkező termékek fogyasztói tájékoztatásban foglalt tulajdonságait nem befolyásolja azok ágyneműhuzattal való használata, azonban ezt az állítását nem támasztotta alá erre vonatkozó vizsgálati dokumentációkkal.

VI.1.3. A Naturtex által előadottak az általa módosított tájékoztatásra és a „rendeltetésszerű kezelésre” vonatkozóan

122.A Naturtex előadta⁸⁴, hogy 2021. szeptember 27. napján módosította a Viral Stop betétlap grafikáját és a tájékoztatást kiegészítette a következővel: „*Hatékonyága rendeltetésszerű kezelés mellett, 40 °C-on mosva 20 mosásig igazolt.*” Úgy nyilatkozott, hogy ezen tájékoztató anyagot a terméket forgalmazó viszonteladók rendelkezésére bocsátotta annak érdekében, hogy azt a vásárlókkal folytatott kereskedelmi kommunikációjukban felhasználják.

123.Előadta, hogy a módosított grafikával rendelkező betétlap és a kiegészítő tájékoztatás a termék használati - kezelési útmutatójának kiegészítéseként jelent meg. Ennek megfelelően a viszonteladók által rendelt Viral Stop Termékek megküldésével egyidejűleg, a Termékekkel együtt küldte meg a Naturtex a hivatkozott tájékoztató anyagot a viszonteladók részére. A tájékoztatás tartalma maga a módosított betétlap grafika és a „*Hatékonyága rendeltetésszerű kezelés mellett, 40°C-on mosva 20 mosásig igazolt.*” kiegészítő tájékoztatást tartalmazó szöveg.⁸⁵

124.Megjegyezte, hogy a módosított betétlap grafika és kiegészítő tájékoztatás a saját döntése alapján készült el és kerül alkalmazásra a fogyasztók/felhasználók részletesebb tájékoztatása érdekében, annak ellenére, hogy erre semmiféle hatályos jogszabályi előírás nem kötelezte és jelenleg sem kötelezi. Álláspontja szerint a rendeltetésszerű kezelésre vonatkozó kérdés olyan, az eljárás tárgyához nem tartozó többlet kérdés, amelynek

⁸³ VJ/14-127/2021. sz. irat.

⁸⁴ VJ/14-112/2021. sz. irat.

⁸⁵ VJ/14-132/2021. sz. irat.

részletes vizsgálata az eljárást feleslegesen bonyolítja és adott esetben lényegesen elnyújtja.⁸⁶

125.A „rendeltetésszerű kezelésre” vonatkozóan előadta, hogy az a fogyasztó által megvásárolt, érintetlen termékre vonatkozik. A rendeltetésszerű használathoz hozzátartoznak a betétlapon feltüntetett 5 féle mosási „kreszre”⁸⁷ utaló piktogramok. A rendeltetésszerű kezelés és használat alatt egyebekben olyan kezelést és használatot kell érteni, amely egy laikus fogyasztótól elvárható, azaz arra a célra használja a terméket, amire készült, és oly módon, hogy az negatívan ne befolyásolja a használó személy (vagy más személy) fizikai vagy egészségi állapotát, illetve a termék aránytalanul gyors minőség vagy állapotromlását ne eredményezze. A termék rendeltetésszerű használatához értelemszerűen előképzettségre nincs szükség, csupán a fent hivatkozott 5 féle mosási követelményt tartalmazó kezelési útmutató betartása.

VI.2. A Naturtex nyilatkozatai⁸⁸ a versenytanács előzetes álláspontjára

126.A Naturtex úgy nyilatkozott, hogy független szakértői vizsgálatokkal tudja igazolni azt, hogy a Viral Stop ágynemű termékek vírusellenes hatását nem befolyásolja a huzat használata (lásd a határozat V.2.2. pontjában bemutatott igazságügyi szakértő szakvéleményt, szakmai állásfoglalást és szakértői intézet tanúsítványt).

127.Az eljárás alá vont a beadványában kiemelte, hogy a szakértői vélemények egybehangzóan megállapították, hogy a jellemző pamutszövetekből készült huzattermékek lehetővé teszik, hogy a jelen esetben antivirális kikészítéssel ellátott ágyneműk kifejtsék az egészséggőllő mikroorganizmusok elleni hatásukat, mivel a vírusok átjutnak a huzat szálai között.

128.A mosások számával összefüggésben az eljárás alá vont előadta, hogy a jelen beadványában és az ahhoz csatolt mellékletekben foglaltak kétséget kizáróan bizonyítják, hogy a Viral Stop termékek huzathasználat mellett is kifejtik a COVID-19 vírussal szembeni vírusellenes hatásukat, vagyis az ágyneműk huzattal történő használata semmilyen módon nem érinti az ígért hatást. Minderre tekintettel a Naturtex álláspontja szerint nem indokolt, hogy a fogyasztók huzat nélkül használják az ágyneműt, így a 20 alkalmas mosási lehetőség és a mosások lehetséges száma nem minősülhet lényeges információnak. Ugyanakkor a mosások számára vonatkozó, a VibioSphen szakértői intézet tanúsítványa alapján bizonyítottnak tekinti azt is, hogy a Viral Stop termékcsaládba tartozó ágyneműk nem 20, hanem 50 mosást követően (a fogyasztók ágyneműmosási szokásait – évi két alkalom – figyelembe véve 25 éven keresztül, vagyis a termék teljes élettartama alatt) kifejtik vírusellenes hatását.

129.Az eljárás alá vont úgy vélte, hogy a nyilatkozatában és annak mellékleteiben foglaltak minden kétséget kizáróan bizonyították, hogy nem indokolt a Viral Stop ágyneműket huzat nélkül használni, valamint azt, hogy ezek a termékek huzat használata mellett is kifejtik a

⁸⁶ VJ/14-132/2021. sz. irat.

⁸⁷ „Mosási kresz” alatt az alábbiak értendők: https://tesztek.tudatosvasarlo.hu/textil-kresz?gclid=EAJaIQobChMIjv3hi7_K9wIVh-d3Ch2RYgeqEAAYASAAEgLSWPD_BwE

⁸⁸ VJ/14-143/2021., VJ/14-146/2021. sz. iratok

vírusellenes hatásukat, sőt azok közel 100%-át el is pusztítják, továbbá azt, hogy a termékek vírusellenes hatása 50 mosását követően is – a termék teljes élettartama alatt – fennmarad.

130. Mindezekre figyelemmel az eljárás alá vont álláspontja, hogy a jelen ügyben nem megállapítható az, hogy az eljárás alá vont bármilyen tájékoztatást elmulasztott volna a Viral Stop termékek forgalmazása során, így különösen az sem megállapítható, hogy elhallgatta volna a termékek hatásának várható időtartamára vonatkozó információkat és a termék hatását esetlegesen befolyásoló körülményeket. Erre tekintettel az eljárás alá vont terhére jogsértés megállapításának, és jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye, így az eljárás alá vont kérte az eljárás megszüntetését annak megállapításával, hogy a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen, jogsértő kereskedelmi gyakorlat folytatására nem került sor.

VII.

Jogszabályi háttér

VII.1. Az Fttv. releváns rendelkezései

131. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében ez a törvény állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.

132. Az Fttv. 2. § értelmében az Fttv. alkalmazásában:

- fogyasztó: az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
- áru: minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
- kereskedelmi gyakorlat: a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
- kereskedelmi kommunikáció: a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggésben történő információközlés, függetlenül annak megjelenési módjától, eszközétől,

- ügyleti döntés: a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá, hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

133. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat:

- a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az észszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (szakmai gondosság követelménye), és
- b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.

134. Az Fttv. 3. § (3) és (4) bekezdései szerint a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §), továbbá tisztességtelenek a mellékletben meghatározott kereskedelmi gyakorlatok.

135. Az Fttv. 7. § (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely

- a) - figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt, továbbá a kommunikáció eszközének korlátait – az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és
- b) ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

136. Az Fttv. 7. § (2) bekezdése szerint, ha a kommunikáció eszköze térbeli vagy időbeli korlátokat támaszt, ezeket az akadályokat és minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak megítélésénél, hogy fennállt-e a megtévesztő mulasztás.

137. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki észszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint, ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott,

egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által észszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

138. Az Fttv. – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatti felelősségéről rendelkező - 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. a (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.

139. Az Fttv. 9. § (3) bekezdése értelmében a (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.

140. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.

141. Az Fttv. 11. § (1) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak:

a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy

b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.

142. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.

VII.2. A Tpv. releváns rendelkezései

143. Az Fttv. 19. § c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a GVH eljárása tekintetében a Tpv. rendelkezéseit kell alkalmazni.

144.A Tpv. 46. § (1) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpv.-ben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Az Ákr. rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha azt a Tpv. kifejezetten előírja.

145.A Tpv. 60/A. § (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti, ha az eljárás okafogyottá vált (c) pont).

146.Az eljáró versenytanács határozatában a Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének o) pontja alapján megállapítja, hogy a magatartás nem jogsértő.

VIII.

Jogi értékelés

VIII.1. Hatály

147. A fentebb ismertetett tényállásra az Fttv. rendelkezései alkalmazandók tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont által nyújtott szolgáltatással kapcsolatban a viszonteladóknak adott és ezáltal a fogyasztókhöz eljutó tájékoztatás kereskedelmi gyakorlatnak minősül, amely természetes személy fogyasztóknak szól.

148.A Versenytanács Fttv. 1. §-ával kapcsolatos gyakorlata szerint

- *„Nemcsak magyar, hanem más [...] nyelvű kereskedelmi kommunikációval is meg lehet sérteni az Fttv. rendelkezéseit, illetőleg nemcsak magyar állampolgárságú, illetőleg magyarországi lakhellyel (tartózkodási hellyel) bíró fogyasztókkal szemben lehet olyan kereskedelmi gyakorlatot tanúsítani, amely az Fttv. szerinti tilalomba ütközik.”⁸⁹*
- *„(a)nnak elbírálása során, hogy ki a reklám vagy a kommunikáció címzettje, nem elegendő pusztán azt figyelembe venni, hogy a vállalkozás kinek juttatja el a nyomtatott reklámanyagokat, ennél fontosabb, hogy azok – akár közvetett módon – kinek szólnak.”⁹⁰*

149.A vizsgálattal érintett késztermékek gyártója és forgalmazója a Naturtex, amihez a Proneem-től alapanyagot vásárol. A Proneem a kikészített alapanyag mellett angol nyelvű tájékoztató anyagokat is a Naturtex rendelkezésére bocsátott. A fentebb hivatkozott gyakorlat alapján önmagában az, hogy ezek a tájékoztató anyagok angol nyelvűek nem zárja ki az Fttv. hatálya alá sorolásukat. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint egyértelműen az sem zárható ki, hogy közvetett módon szólhatnak fogyasztóknak is, illetve a fogyasztóknak szóló kommunikációk kialakításakor forrásként felhasználhatóak voltak, bár realisabb, hogy ezek a tájékoztatók elsődlegesen az alapanyagot felhasználó vállalkozásnak szólnak (B2B jellegűek), azaz a speciális felületkezelést végző alapanyag gyártónak a fogyasztói végterméket gyártó vállalkozásoknak szánt kommunikációi voltak,

⁸⁹ Lásd az Fttv.-vel kapcsolatos Elvi. Döntések I.1.5. pontját.

⁹⁰ Lásd az Fttv.-vel kapcsolatos Elvi. Döntések I.1.1. pontját.

amelyek nincsenek tekintettel arra, hogy abból milyen országban, milyen végterméket, milyen szokásokkal bíró fogyasztók számára gyártanak és értékesítenek.

150. Jelen esetben a Naturtex, mint a végtermékek gyártója és magyarországi forgalmazója közvetlenül szintén nem értékesített a fogyasztók felé, de fogyasztóknak szóló (B2C jellegű) kommunikációt megvalósított, mivel a kiskereskedelmi partnereknek adott olyan kommunikációs eszközöket, amelyek a fogyasztóknak szóltak és amelyeknek tartalma – egyes esetekben általa kontrollálható módon (lásd határozat 43., 64-65. pontjait) – el is jutott a fogyasztókhoz, illetve amelyek meghatározták a kiskereskedelmi partnerek fogyasztók felé alkalmazott kommunikációi tartalmát és ezzel a Naturtex nyilvánvalóan tisztában volt.

151. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fentiek alapján a Proneem és a Naturtex kommunikációi (és a viszonteladók erre építő kommunikációi) is tartozhatnak az Fttv. hatálya alá, az azok közötti fentebb jelzett különbségeket és ezzel együtt a vállalkozások vizsgált magatartással kapcsolatos szerepének és érdekeltiségének eltéréseit a felelősséggel foglalkozó VIII. 3. számú fejezetben értékeli.

VIII.2. Hatáskör, illetékesség

152. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll, tekintettel a kereskedelmi gyakorlat kiterjedtségére, így arra, hogy a kereskedelmi kommunikációk többek között a partner vállalkozások országosan elérhető online webáruházaiban, valamint nagy példányszámban terjesztett újságokban jelentek meg, ezáltal a fogyasztók széles körét érhették el.

153. A gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll továbbá a Naturtex nettó árbevételére tekintettel is.

154. Így az Fttv. 10. § (3) bekezdése és a 11.§ (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján az eljárás a GVH hatáskörébe tartozik.

155. A GVH illetékességét a Tpv. 45. §-a állapítja meg.

VIII.3. A felelősség megállapításának jogszabályi alapja és értékelése

156. Az Fttv. 9. § (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.

157. A fenti rendelkezés szerint a vizsgált magatartásért való felelősség alapját az ún. „érdekelv” képezi. Ennek értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekükben állt.

158. A Versenytanács Fttv. 9. §-ával kapcsolatos gyakorlata szerint

- „[...] Általánosságban elmondható, hogy a vállalkozások – a piac működési logikája szerint – szolgáltatásaikat ellenszolgáltatás fejében nyújtják, így elvileg több vállalkozásnak is fűződhet – a bevétel okán – egyidejűleg anyagi

érdeke a kereskedelmi gyakorlathoz. Az egyes résztvevők között azonban a „közvetlen érdekelttség” szintjében nyilvánvaló különbségek mutakozhatnak. Ennek az érdekelttségi különbségnek a felelősség terén is érvényesülnie kell.”⁹¹

- *„az Fttv. szerinti felelősség megállapíthatóságához az ügy összes körülményeit figyelembe véve, esetről esetre szükséges mérlegelni azt, hogy önmagában az értékesítésből származó bevétel elegendő-e a közvetlen érdekelttség megállapításához és így a kereskedelmi gyakorlatért való felelősség megállapításához.”⁹²*
- *[...] önmagában az értékesítési láncban való részvétel és így a kiskereskedelmi partneri helyzet nem feltétlenül alapozza meg az Fttv. 9. § (1) bekezdése szerinti felelősséget, mivel ahhoz nem elegendő önmagában az érintett termék értékesítéséből származó bevételek miatti anyagi érdekelttség, ahhoz az is szükséges, hogy az adott vállalkozásnál a termék értékesítése (vagy egyéb érdekelttséget megalapozó tényező) és az adott kereskedelmi gyakorlat között valamiféle oksági kapcsolat is megállapítható legyen. Ezt fejezi ki a közvetlen érdekelttség követelménye.⁹³*
- az árbevételi érdekeltségen túl a kereskedelmi partner felelőssége kapcsán egyéb körülmények is figyelembe vehetőek, mint pl. hogy az hozzájárult ahhoz, hogy a másik vállalkozás a logóját hirdetéseiben használja, vagy ha a megjelenés előtt lehetősége volt a másik vállalkozás által közzétett kereskedelmi kommunikáció megismerésére és véleményezésére.⁹⁴

159. Ahogy a VIII.1. fejezetben bemutatásra került, a vizsgálattal érintett késztermékek gyártója és forgalmazója a Naturtex, amihez a Proneem-től alapanyagot vásárol.

160. A Proneem a kikészített alapanyag mellett marketing anyagokat is a Naturtex rendelkezésére bocsátott. A Naturtex szintén küldött marketing- és kommunikációs anyagokat a viszonteladók számára, amelyek eljutottak a fogyasztókhoz és egyes esetekben lehetősége volt az általuk folytatott kommunikáció ellenőrzésére is.

161. Az Fttv. 9. § (1) bekezdésében alkalmazott érdek-elv figyelembevételével a jelen versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban a Naturtex közvetlen érdekelttsége és felelőssége egyértelműen megállapítható, tekintettel arra, hogy a Viral Stop termékcsalád eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében állt, abból az értékesítéssel arányosan bevétele származott, emellett a termék értékesítése és az adott kereskedelmi gyakorlat közötti oksági kapcsolat is megállapítható: a Naturtex, mint a magyar ágynemű piacot ismerő gyártó és forgalmazó a magyarországi fogyasztókat célozta a termékeivel együtt a partnereknek átadott, általa készített, magyar nyelvű fogyasztói tájékoztató és marketing anyagokkal, tisztában volt azzal, hogy az átadott fogyasztói tájékoztatók valóban eljutnak a fogyasztókhoz, illetve azokat kontrollálhatta, egyes

⁹¹ Lásd az Fttv.-vel kapcsolatos Elvi. Döntések I.9.1. pontját.

⁹² Lásd az Fttv.-vel kapcsolatos Elvi. Döntések I.9.9. pontját.

⁹³ Lásd az Fttv.-vel kapcsolatos Elvi. Döntések I.9.10. pontját.

⁹⁴ Lásd VJ/126/2015.

partnerek esetében kontrollálta is: a SPAR esetében maga a vállalkozás küldte meg a Naturtex-nek ellenőrzésre a fogyasztóknak szánt kommunikációt, az MMXH Kft. pedig úgy nyilatkozott, hogy egyenesen a Naturtex utasította bizonyos kommunikációk közzétételére (lásd határozat 43., 64-65. pontjait).

162.A Proneem esetében az eljáró versenytanács szerint már nem ilyen egyértelmű a helyzet. A Proneem mint alapanyag (input) gyártó anyagi érdekeltsége közvetettebb volt a végterméket gyártó és forgalmazó Naturtex felelősségéhez képest. Az általa készített angol nyelvű tájékoztató anyagok elsődlegesen nem a magyarországi fogyasztókat célozták, még akkor sem, ha azt a magyar gyártó Naturtex felhasználta a magyar nyelvű fogyasztói tájékoztató elkészítéséhez. Kiemelt jelentősége annak van, hogy a Proneem esetében nem állapítható meg egyértelműen az oksági kapcsolat a termék értékesítése és az adott kereskedelmi gyakorlat között, hiszen a Proneem bevétele az alapanyag értékesítéséből származott, nem a végterméket értékesítette (a végtermékek értékesítése kapcsán bevételben, pl. jutalék nem részesült) és a technológiájáról alapvetően nem specifikált gyártói, B2B kommunikációt folytatott, azaz nem a végtermékhez és nem a magyarországi fogyasztókhoz igazított tájékoztatást nyújtott (ekként pl. nem is merülhetett fel, hogy a végtermékek és a magyarországi fogyasztói szokások – pl. mosási vagy huzathasználati szokások – ismeretében mérlegelje, hogy a tájékoztatás teljeskörű-e) és nem is volt lehetősége a fogyasztókhoz eljutó kommunikációk ellenőrzésére.

163.Minderre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint a vizsgált kommunikációval összefüggésben a Proneem Fttv. 9. §-a szerinti felelőssége egyértelműen nem állapítható meg és nem is zárható ki, ezért vele szemben a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetése indokolt a Tpv. 60/A. § (1) bekezdése c) pontja alapján.

VIII.4. A vizsgált magatartás értékelése

164. A Naturtex kommunikációiban megjelenő aktív üzenet a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek vírus ellenes hatása igazolt volt. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban értékelendő kérdés, hogy a Naturtex jelentős információt hallgatott-e el azáltal, hogy nem megfelelően tájékoztatta a fogyasztókat a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek vírusellenes hatásának várható időtartamára, valamint a hatását esetlegesen befolyásoló tényezőkre (huzathasználat, mosások száma, rendeltetésszerű használat) vonatkozó információkról.

165.A vizsgálandó kérdés tehát, hogy a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek vírusellenes hatása tekintetében van-e olyan, a jellemző használat melletti releváns körülmény, amely ezt a megfelelően igazolt hatást, annak tartósságát befolyásolja, figyelembe véve azt, hogy a fogyasztó célja vélhetően egy olyan tartósság, de legalább a vírusidőszakban használt ágynemű, amely a jellemző használat mellett a testével érintkező felületein a vírusokat nem tárolja. Ilyen, a releváns hatást befolyásoló, akadályozó körülmény lehet a moshatóság és a huzathasználat kérdése. Lényeges, hogy a GVH nem egy termékminőséget (vagy ágazati szabályoknak való megfelelést) értékelő szakhatóság, így a felmerülő szakkérdésekről nem foglalhat állást, hanem a rendelkezésre álló

bizonyítékokat figyelembe véve - hatáskörének megfelelően, az Fttv. alapján - értékeli, hogy a Naturtex kommunikációi megtévesztőek voltak-e.

166. Az eljárás során beszerzett adatszolgáltatások alapján összességében megállapítható, hogy a mai magyarországi alváskultúrában a párnák és paplanok esetében az ágyneműhuzattal való alkalmazás, a mosás kapcsán pedig a huzatok gyakoribb, az ágyneműk ritkább mosása az elterjedt, átlagfogyasztókra jellemző magatartás.

167. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján (lásd különösen a határozat V.2.2. pontjában bemutatott igazságügyi szakértői szakvéleményt) megállapítható, hogy a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek vírusellenes hatását nem befolyásolja, ha azokat a fogyasztó a kereskedelmi forgalomban beszerezhető huzatokkal használja. A Naturtex által benyújtott bizonyítékok alapján az is megállapítható (lásd a határozat V.2.1. pontjában hivatkozott vizsgálati tanúsítványokat), hogy a Viral Stop termékek vírusellenes hatása nemcsak 20, hanem 50 mosást követően is fennmarad. Figyelembe véve, hogy a jellemző fogyasztói magatartás az ágyneműk huzatokkal való használata a huzatok gyakoribb, az ágyneműk ritkább mosása mellett, az eljáró versenytanács álláspontja szerint ez a mosási gyakoriság a termékek tartós, évekig történő (vírusellenes hatású, tehát a kommunikációs üzenetnek megfelelő) használatát biztosítja.

168. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fentiekben nem változtat az sem, hogy a mosások igazolt száma melletti hatékonyság „*rendeltetészerű kezelés mellett*” igazolt. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a mosási piktogramoknak a termékbe varrt címkén való feltüntetése a fogyasztói tájékoztatás szempontjából elegendő, az nem minősül olyan, az ügyleti döntés szempontjából jelentős információnak, amelyet már a termék eladásának ösztönzését célzó kereskedelmi kommunikációban is fel kellene tüntetni. A fogyasztó észszerűen nem várja el, még olyan speciális tulajdonsággal rendelkező termékek esetén sem, mint amilyen a Viral Stop termékcsalád, hogy a mosási utasításokról (például a mosási hőfokról) magán a terméken, illetve annak csomagolásán megjelenő kötelező tájékoztatáson túl a termék reklámjaiban, egyéb kommunikációs eszközökön is tájékoztatást kapjon, ugyanis az nem olyan információ, amely érdemben befolyásolná az ügyleti döntését (ide nem értve a vásárlást követő esetleges ügyleti döntéseket).

169. A Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek vírusellenes hatását tehát a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem befolyásolja sem a huzathasználat, sem a mosási gyakoriság, ezért az eljáró versenytanács arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált időszakban a Naturtex nem hallgatott el jelentős, ügyleti döntést befolyásolni képes információkat a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek vírusellenes hatására utaló kommunikációkban.

VIII.5. Összegző értékelés

170. Az eljáró versenytanács a VIII.4. pontban kifejtettek alapján a Tpvt. 76. §-a (1) bekezdésének o) pontja szerint megállapította, hogy a Naturtex magatartása nem jogsértő, mivel nem hallgatott el a fogyasztók tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt a Viral Stop termékcsaládba tartozó termékek vírusellenes hatására

utaló kommunikációiban, így nem valósította meg az Fttv. 7. § (1) bekezdésében foglalt tényállást.

171. Az eljáró versenytanács a Proneem eljárás alá vont vállalkozás vonatkozásában a VIII.3. pontban kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos, Fttv. 9. § (1) bekezdése szerinti felelőssége nem volt egyértelműen igazolható, ezért vele szemben az eljárást megszüntette a Tpvt. 60/A. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

IX.

Eljárási kérdések

172. A Tpvt. 46. § (1) bekezdése szerint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban akkor kell alkalmazni, ha azt a törvény kifejezetten előírja.

173. A Tpvt. 80/Q. § szerint a jogorvoslatra a Tpvt. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél - az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével - a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.

174. A joggyakorlat értelmében egy okiratba foglalható a határozat és a végzés, illetve több határozat vagy végzés. Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

175. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-ának (7) bekezdése szerint, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon 2018. január 1-jétől közigazgatási pert kell érteni. A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg.

176. A Kp. 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-ának (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.

177. Az E-ügyintézési tv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.

178. A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az

alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

179. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.

180. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.

181. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2022. december 15.

Dudra Attila s.k.

előadó versenytanácsstag

dr. Kőhalmi Attila s.k.

versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.

versenytanácsstag

Kiadmány hitelül:

Kussa Ágnes